

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Rehberlik ve Denetim Başkanlığı

ÖZEL EĞİTİM KURUMLARI DENETİM REHBERİ

2011 Ankara

© Her hakkı mahfuzdur. Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Denetim Başkanlığının izni olmadan dokümanların hiç bir kısmı basılı ya da elektronik materyal olarak; kopya, kayıt, basım veya herhangi bir şekilde diğer yöntemlerle basılı veya elektronik ortamda çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

ÖZEL EĞİTİM KURUMLARI DENETİM REHBERİ

HAZIRLAYANLAR

Cevdet SEZGİN

Başdenetçi

Cemal AŞICI

Başdenetçi

Mustafa ZEYTUN

Denetçi

Zülküf TEMİN

Denetçi

Hakan GÖNEN

Denetçi Yardımcısı

Yaptıkları işin doğruluğuna inanan insanlar, çalışmalarının denetlenmesinden, karşı fikirler ortaya atılmasından ve tercihleri üzerinde münakaşa yapmaktan zevk alırlar.

Mustafa Kemal ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

I. BÖLÜM

II. BÖLÜM

SUNUŞ	6
TÜRKİYE’DE ÖZEL EĞİTİM SÜRECİ	8
A. ÖZEL EĞİTİME İHTİYACI OLAN BİREYLERİN SINIFLANDIRILMASI	12
B. ÖZEL EĞİTİMDE DENETİM	12
1. Amaç,Kapsam,Dayanak ve Tanımlar	13
2. Genel Denetim,Turne,Turne Emri,Turne Grup Başkanı,Denetim Grubu ve Başkanı, Rehberlik, Mucip/onay, Öğretmen Denetimi, Rapörtör, Bilgi notu, Genel Denetim Raporu, Turne Sonu Raporu	13
3. Denetim Sırasında Göz önünde Bulundurulması Gereken Hususlar	14
C. RAPOR VE TEBLİĞ YAZIMINDA DIKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR	17
D. TURNE,DENETİM GRUBU VE DENETÇİLERİN GÖREVLERİ	18
1. Turne Grup Başkanının Görevleri	18
2. Denetim Grup Başkanının Görevleri	19
3. Denetçinin Görevleri	19
E. TOPLANTILAR	20
1. Turne Başında Denetçilerle Yapılacak Toplantı	20
2. Denetim Gruplarının Kurumlarda Denetim Öncesi Yapacakları Toplantı	21
3. Zümre Öğretmenleri Toplantıları	21
4. Denetim Sonu Değerlendirme Toplantısı	21
5. Turne Sonunda Yapılacak Değerlendirme Toplantısı	21
I. FİZİKİ DURUM- EĞİTİM ORTAMLARI	22
1. Kurum Binasının Kullanımı	22
2. Binanın Kullanılması	22
3. Koridorların Düzenlenmesi	22
4. Kurumda Bulunacak Oda, Derslik ve Bölümler:	23
5. Zorunlu olmayan bölümlerin kurulması	23
6. Kurumda verilen eğitime göre gereçli ders araç-gereçlerin bulundurulması	23
7. Oyun alanların düzenlenmesi	23
8. Destek eğitimi verilen kurumlarda zorunlu bölümlerin bulunup bulunmadığı	23
9. Güvenlik	23
10. Türk Bayrağı	23

II. EĞİTİM-ÖĞRETİM DURUMU	24
1. Kurullar	24
2. Bireyselleştirilmiş eğitim programları	24
3. Birey için belirlenecek programda ailenin de görüşü alınması	26
4. Bireylere verilen eğitimin, RAM ın hazırladığı eğitim planıyla uyumu	26
5. Performans kayıt tablolarının aylık olarak doldurulması ve veliye imzalatılması	26
6. Dönem sonu bireysel performans değerlendirme formu, aylık düzenlenen performans kayıt tablolarının uyumu	26
7. Türkçe'nin doğru, güzel ve etkili kullanımı	26
8. İzleme ve Değerlendirme Hizmetleri	26
9. Aile Eğitimi Hizmetleri	27
III. YÖNETİM ve BÜRO İŞLERİ	28
IV. ÖĞRENCİ/KURSIYER İŞLERİ	30
1. Öğrenci/Kursiyer Kayıtları	30
2. Dönem ve Grupların Oluşturulması	30
V. PERSONEL İŞLERİ	31
1. Atama/görevlendirme işlemleri	31
2. Seans/ders okutma	31
3. Adaylık ve disiplin işlemleri	32
4. Kurum personelinin hizmetiçi eğitim ihtiyaçları	32
5. Personel görevlendirmeleri	32
VI. HESAP VE AYNİYAT İŞLERİ	32
VII. DİĞER HUSUSLAR	33
VIII. PERSONELİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE EKLER	34
IX. GENEL DEĞERLENDİRME	34
X. KAYNAKÇA	42

SUNUŞ

Denetim, bir birimin işleyişi konusunda ayrıntılı olarak inceleme yapmak ve bilgi toplamak, toplanan bilgileri analiz etmek, analiz sonucunda sorunları tanımlamak, belirlenen sorunlara çözüm üretmektir.

Çağdaş denetim, öğrenmeyi ve öğretmeyi etkileyen tüm öğelerin birlikte ele alınarak, faaliyetlerin amaçlara uygunluğu açısından izlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması sürecidir. Denetim, yetiştirilmek istenilen insan tipine uygun öğretme ve öğrenme etkinliklerinin geliştirilmesine hizmet eder. Eğitim süreci içerisinde denetim millî kültürü geliştirilmeli, Millî Eğitim Temel Kanununda belirtilen amaçlar doğrultusunda insan tipi yetiştirilmesine yardımcı olmalıdır.

Eğitim yöneticileri de bir yandan kendi alanlarındaki gelişmeleri yakından izlemeli, diğer yandan hızla değişen toplumun, eğitime olan beklentilerini karşılamalıdır.

Anayasa'nın 42. maddesinde yer alan "Kimse, eğitim ve öğretim hakkından mahrum bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla düzenlenir"; "...Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılâpları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetimi ve denetimi altında yapılır." Derken yine; 61. Maddesinde: "Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır." Hükümünü içermektedir

1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 56. maddesinde de "Eğitim-öğretim hizmetinin, bu Kanun hükümlerine göre Devlet adına yürütülmesinden, gözetim ve denetiminden Milli Eğitim Bakanlığı sorumludur." Hükümü uyarınca Rehberlik ve Denetim Başkanlığı, Bakan adına bakanlık teşkilatı ile kuruluşlarının her türlü faaliyet ve işlemleri ile ilgili olarak teftiş, inceleme ve soruşturma işlerini yürütür.

Günümüzde, denetim anlayışındaki değişme ve gelişmeler genel denetim yanında özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim faaliyetlerinin ve denetim esaslarının da yeniden ele alınmasını zorunlu hale getirmiş, bu anlayıştan hareketle, "Özel, Özel Eğitim Rehabilitasyon Merkezleri Denetim Rehberi" hazırlanmıştır.

Devlet İstatistik Enstitüsünün 2004 yılı araştırmasına göre ülkemizde yaklaşık 8,5 milyon kişi özürlü olup, bunun genel nüfus içerisindeki oranının ise % 12,29 olduğu belirlenmiştir.

Bu kadar yoğun bir nüfusa sahip özürlü bireyin eğitimi ve bu eğitimin denetimi de özel bir anlam ifade etmekte, genel denetimin yanında özel eğitimin de denetim işlerinin ayrı bir madde başlığı olarak ele alınmasını zorunluluk haline getirmiştir.

Ayrıca,

Özel eğitim kurumlarında görev alan yönetici ve öğretmenlerinde özürlü bireylerin eğitiminde görev aldıkları süreçte öğretme ve öğrenme sürecinin temel öğelerinden biri olarak değerlendirmek, onların özürlü bireylere yönelik eğitim faaliyetlerinde daha aktif rol alabilmeleri sağlamak, böylece özürlülerin eğitimine katkılarını artırmak suretiyle bu bireylerin kendi kendilerine yeterli hale gelebilmelerine, özel eğitimin amaç ve temel ilkelerinin gerçekleştirilmesinde onlara yardımcı olma zorunluluğu karşımıza çıkmaktadır.

İçinde çalıştığı eğitim ortamının denetimi yanında, öğretmenin bireysel denetiminin de ayrı ve son derece önemli bir yeri vardır. Bundan dolayıdır ki öğretmenlere denetim sırasına gerekli ve yeterli rehberliğin yapılması da aynı derecede önem arz etmektedir. Öğretme-öğrenme sürecinde hedeflere ulaşılması, planlanan çalışmalar ile gerçekleştirilen faaliyetlerin birbirleriyle uyumluluğunu ve sapmalarını tespit ederek, giderilmesine ışık tutulması, öğretmenlerin karşılaştıkları meslekî problemlerde yardım ve rehberlikte bulunulması amacıyla yönetime görüş sunmak, denetimin asıl görevi olup, bu görevin yerine getirilmesinde en önemli sorumluluk da denetçilere düşmektedir.

Hazırlanan bu denetim rehberinin Türk Milli Eğitim Sistemine ve sistem içerisinde yer alan Bakanlık Denetçilerine, İlköğretim Denetçilerine, Rehberlik ve Araştırma Merkezlerine, öğretmen ve öğrencilere, resmi ve özel statüdeki eğitim - öğretim kurum ve kuruluşlarının çalışmalarına faydalı bir kaynak olması dileğiyle, başarılar dilerim.

Muzaffer DOĞAN
Rehberlik ve Denetim Başkanı

KİMSE, EĞİTİM HAKKINDAN YOKSUN BIRAKILAMAZ.

(Anayasa Madde:42)

I. BÖLÜM

TÜRKİYEDE ÖZEL EĞİTİM SÜRECİ

Devlet İstatistik Enstitüsünün 2004 yılı araştırmasına göre ülkemizde yaklaşık 8,5 milyon kişi özürlü olup, bunun genel nüfus içerisindeki oranının ise % 12,29 olduğu belirlenmiştir.

Anayasamızın 42. maddesinde “Kimse, eğitim ve öğretim hakkından mahrum bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla düzenlenir,” derken yine Anayasamızın 61. Maddesi ise: “Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır.” hükmünü içermektedir.

Anayasamızın bu amir hükmü karşısında özörlönlere yönelik birçok kanun çıkarıldığı gibi bazı kanunlarda da özörlönlere yönelik hükümler getirmek suretiyle özörlönlülerin sorunları giderilmeye çalışılmıştır.

Bunlardan:

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 8.maddesinin son paragrafında: ”Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır ”;

222 sayılı Kanun'un 12. Maddesinde: ”Mecburi ilköğretim çağında buldukları halde zihnen, bedenlen, ruhen ve sosyal bakımdan özörlü olan çocukların özel eğitim ve öğretim görmeleri sağlanır.” ;

3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 39.maddesinde:” Bakanlık, özel eğitime muhtaç kişilere iş hayatında geçerliliği olan görevlere hazırlayıcı özel meslek kursları düzenler. Kursların düzenlenmesinde ve uygulanmasında bu kişilerin ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri dikkate alınır. Kurslara katılanlar kursa devam ettikleri sürece bu Kanunun çırak ve öğrencilere verdiği haklardan yararlanırlar”

573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 1. Maddesinde:”Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, özel eğitim gerektiren bireylerin, Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri doğrultusunda, genel ve mesleki eğitim görme haklarını kullanabilmelerini sağlamaya yönelik esasları düzenlemektir.”

571 sayılı Özörlönlüler İdaresi Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 2/c maddesinde:”Doğumdan başlayarak okul öncesi, okulçağı ve yetişkinleri kapsayacak biçimde tüm özörlönlünlere eğitimde fırsat eşitliği sağlanması”

hükümlerini içermektedir.

27.05.1983 gün ve 18059 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanun'un değişik 30.05.1997 gün ve 572 sayılı KHK 5. Maddesinde: ”özörlü çocuk “ tanımı yapılmış aynı Kanun'un 3/5, maddesinde: “Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerinin kurulacağını ifade ederken yine aynı Kanun'un 25. Maddesini değiştiren 30.05.1997

gün ve 572 sayılı KHK 10.maddesinde: “Özel eğitim gerektiren korunmaya muhtaç çocukların eğitim ve öğretimleri Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel eğitim-öğretim kurumlarında sürdürülür. Korunmaya muhtaç özürsüz çocukların eğitimleri Milli Eğitim Bakanlığı ile birlikte planlanır.” demektir.

Bu hizmetlerin sunulmasına rağmen gelişen ve değişen süreç içerisinde özürsüzlerin sorunları giderilemediğinden yeni düzenlemelere gidilerek 07.07.2005 tarih ve 25868 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **5378 Sayılı Özürsüzler Ve Bazı Kanun Ve Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun** çıkarılmıştır.

Özürsüzlerin sağlık, eğitim, rehabilitasyon, istihdam ve sosyal yardım alanlarında yaşadıkları sorunları gidermek amacıyla çıkarılan 5378 sayılı Kanun’un 1. Maddesi: ” **Bu Kanunun amacı; özürsüzlüğün önlenmesi, özürsüzlerin sağlık, eğitim, rehabilitasyon, istihdam, bakım ve sosyal güvenliğine ilişkin sorunların çözümü ile her bakımdan gelişmelerini ve önlerindeki engelleri kaldırmayı sağlayacak tedbirleri alarak topluma katılımlarını sağlamak ve bu hizmetlerin koordinasyonu için düzenlemeleri yapmaktır**” demek suretiyle Kanunun amacını belirlenmiş, Kanun’un 35. Maddesi ile 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun’a eklenen Ek Madde 3 ile de “**Görme, ortopedik, işitme, dil-konuşma, ses bozukluğu, zihinsel ve ruhsal özürsüz çocuklardan özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine devam etmeleri uygun görülenlerin eğitim giderlerinin her yıl Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.**” hükmü ile de Milli Eğitim Bakanlığının bu konudaki görevlerini belirlemiştir.

Gerek Anayasamızın, gerekse 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun; 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun; 222 sayılı İlköğretim Kanunun; 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunun; 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunun ve bu Kanun’u değiştiren 572 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin; 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin amir hükümleri çerçevesinde bugüne kadar özürsüzlere yönelik birçok çalışmalar yapılmış ve çeşitli eğitim imkânları sunulmuştur.

Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde özürsüzlere yönelik eğitim hizmetleri 1950-1983 yılına kadar İlköğretim Genel Müdürlüğü bünyesinde şube müdürü seviyesinde hizmet üretirken, 179 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 1983 yılında Özel Eğitim ve Rehberlik Dairesi Başkanlığı; 12.05.1992 gün ve 21226 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile de Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğüne dönüştürülmüştür.

Özellikle Milli Eğitim Bakanlığı tarafından özürsüzlere verilen eğitim hizmetlerine kısaca bir göz atacak olursak:

1. Ülkemizde özürsüz vatandaşlarımız için Halk Eğitim Merkezleri, Mesleki Eğitim Merkezleri ve Özel Dershaneler tarafından meslek edindirme kursları açılmaktadır.
2. Meslek edindirme kurslarından yararlanan özürsüz vatandaşlarımıza işe yerleştirmede öncelik tanınmaktadır.
3. Türkiye’de 01.07.2008 tarihi itibariyle (1840) özel eğitim ve rehabilitasyon kurumu vardır.
4. Tüm İllerde ve birçok ilçe merkezinde toplam: 01.06.2009 tarihi itibariyle (201) Rehberlik Ve Araştırma Merkezi bulunmaktadır. Bu merkezler özürsüz çocuğu olan ailelere danışmanlık hizmeti sunmakta, özürsüzlere yönelik Bireyselleştirilmiş Eğitim

Planları hazırlamaktadır.

5. Okullarda kaynaştırma eğitime ağırlık verilmektedir.
6. Birçok okulumuzda Özel Eğitim Sınıfı açılarak özel eğitime ihtiyacı olan bireylere eğitim verilmektedir.
7. Görme engellilere okul öncesi dönemde gündüzlü, ilköğretim ve liselerde düzeyinde yatılı ve gündüzlü olarak eğitim verilmektedir.
8. İlköğretim okulunu bitiren görme özürlü öğrenciler öğrenimlerine normal ortaöğretim okullarında kaynaştırma yoluyla devam etmektedirler.
9. Braille yazılmış ortaöğretim ders kitapları görme engelliler akşam sanat ve basım evi matbaasında basılıp ihtiyaç sahiplerine talep halinde ulaştırılmaktadır.
10. İşitme engellilere okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde gündüzlü ve yatılı olarak eğitim hizmeti verilmektedir.
11. Eğitilebilirler düzeyde zeka özürleri bulunan bireylere yönelik Eğitilebilirler İlköğretim Okulları bulunmaktadır.
12. İşitme engelli öğrenciler meslek liselerine sınavsız yerleşebilmektedirler.
13. Ortopedik özürülere yatılı ve gündüzlü olmak üzere okul öncesi, ilköğretim ve meslek lisesi düzeyinde eğitim olanağı sağlanmaktadır. Ortopedik Engelliler İlköğretim okulları hizmet sunmaktadır.
14. Zihinsel engelliler eğitilebilir, öğretilir, otistik vb. olarak ayrı ayrı gruplarda okullarda eğitim almaktadırlar. Bunlar özür derecelerine göre yapılandırılmış okullarda ya da kaynaştırma okulları veya sınıflarında eğitim alabilmektedirler.
15. Uzun süre hastanede yatan çocuklar için bazı hastaneler bünyesinde “hastane ilköğretim okulları” bulunmaktadır.
16. İş Okulları,
17. Eğitim ve Uygulama Okulları,
18. İş Eğitim Merkezi,
19. Otistik Çocuklar Eğitim Merkezleri (OÇEM),
20. Bilim Sanat Merkezleri,

açılmıştır.

Bu hizmetlerin sunulması sırasında, denetim hizmetleri de kendisini bu yönde geliştirmek suretiyle hizmetin kalitesinin artırılmasına katkıda bulunmaya çalışmaktadır.

Yukarıda sıralanan kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelikler ve yönergelere dayalı olarak yürütülen çalışmalarda yer alan bazı önemli kavramlara bakacak olursak:

Özürlülük kavramı, 5378 sayılı Kanun’un 3 cü maddesinde: “Doğuştan veya sonradan bir nedenle, bedensel, ruhsal, duyuşsal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişiyi”; ifade etmektedir.

Özürlü birey, mevzuatta yer alan bütün haklardan yararlanma hakkına sahip olmasına karşılık özründen dolayı diğer bireyler gibi toplumsal yaşamaya doğrudan katılamamakta,

bağımsız iş görememekte ve yardım almadan yaşamını sürdürememektedir. Özürlü bireyleri topluma kazandırmanın en iyi yolu, var olan özrünü ortadan kaldıracak veya en az düzeye indirecek özürlüye yönelik “pozitif ayrımcılık” sayılabilecek tedbirleri almaktan geçmektedir. İşte bu tedbirlerin en önemli kısmı özürlüye verilecek özel eğitimidir ki bu da Anayasamızın 42. Maddesinde yer alan; “Kimse eğitim ve öğretim hakkından mahrum bırakılamaz” ile 61. Maddesinde yer alan: “Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır.” hükümlerinin bir gereğidir.

Eğitim ve öğretim: Hiçbir gerekçeyle özürülülerin eğitim alması engellenemez. Özürlü çocuklara, gençlere ve yetişkinlere özel durumları ve farklılıkları dikkate alınarak, bütünleştirilmiş ortamlarda ve özürlü olmayanlarla eşit eğitim imkanı sağlanır. (5378 sayılı Kanun: Madde: 15)

Özel Eğitim: Çoğunluktan farklı ve özel eğitime ihtiyacı olan çocuklara sunulan, üstün yetenekli olanları yetenekleri doğrultusunda en üst düzeye çıkmasını sağlayan, yetersizliği engele dönüştürmeyi önleyen, engelli bireyi kendine yeterli hale getirerek topluma kaynaşmasını ve bağımsız, üretici bireyler olmasını destekleyecek becerilerle donatılan eğitimidir.

Genel eğitimden içerik yönünden yani nelerin öğretileceği yönünden farklılaşmaktadır. Olağan çocukların kendiliğinden edindikleri becerilerin büyük bir kısmını yetersizlikten etkilenmiş özel eğitime ihtiyacı olan çocuklara, yoğun ve sistematik biçimde öğretmek gerekmektedir.

Genel eğitimden özel eğitimin ayrıldığı bir diğer nokta ise içeriğin düzenlenişidir. Genel eğitimde içerik ortalama çevresindeki çocuklar için merkezi programlarla belirlenirken, özel eğitimde programın içeriğini çocuğun ihtiyaçlarını belirler.

Özürlüye verilen özel eğitim: Özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim ve sosyal gereksinimlerini karşılamak için özel olarak yetiştirilmiş personel, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemleri ile özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin bireysel yeterliliklerine dayalı, gelişim özelliklerine uygun ortamlarda sürdürülen eğitimi kapsamaktadır.

Kaynaştırma: Özel eğitim gerektiren bireylerin, diğer bireylerle karşılıklı etkileşim içinde bulunmalarını sağlamak ve eğitim amaçlarını en üst düzeyde gerçekleştirmek için geliştirilmiş eğitim ortamlarını,

Rehabilitasyon: Doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle oluşan özürlü ortadan kaldırmak veya özürülülüğün etkilerini mümkün olan en az düzeye indirmek, özürlüye yeniden fiziksel, zihinsel, psikolojik, ruhsal, sosyal, mesleki ve ekonomik yararlılık alanlarında başarabileceği en üst düzeyde yetenekler kazandırarak evinde, işinde ve sosyal yaşamında kendine ve topluma yeterli olabilmesi ve özürülünün toplum ile bütünleşmesi, mesleki-eğitsel, rekreasyon (yenilenme, yeniden yapılandırma, boş zamanı değerlendirme) ve psiko-sosyal hizmetler bütünü,

Rehabilitasyon hizmetleri toplumsal hayata katılım ve eşitlik temelinde özürülülerin bireysel ve toplumsal ihtiyaçlarını karşılaya yönelik çalışmaları,

Tanımlama: Eğitsel amaçla, bireyin tüm gelişim alanlarındaki özelliklerinin belirlenerek değerlendirme sürecini,

ifade eder.

Özel, özel eğitimin hedefi, özürülü bireylere özürlerine uygun eğitim vermek suretiyle, özürülü bireylerin de aileleri için bir yük olmaktan çıkarak bağımsız olarak yaşamlarını sürdürebilmelerini sağlamak ve özürlü sadece fiziksel bir sorun düzeyine indirmektir. Bu süreçte eğitim;

1. Toplum içindeki rollerini gerçekleştiren, başkaları ile iyi ilişkiler kuran, iş birliği içinde çalışabilen, çevresine uyum sağlayabilen, üretici ve mutlu bir vatandaş olarak yetişmelerini,
2. Kendi kendilerine yeterli bir duruma gelmeleri için temel yaşam becerilerini geliştirmelerini,
3. Uygun eğitim programları ile özel yöntem, personel ve araç-gereç kullanarak; ilgileri, ihtiyaçları, yetenekleri ve yeterlilikleri doğrultusunda üst öğrenime, iş ve meslek alanlarına ve hayata hazırlanmalarını amaçlar.

A. ÖZEL EĞİTİME İHTİYACI OLAN BİREYLERİN SINIFLANDIRMASI

Her bireyin yetersizliği kendine özgü olmasına karşın, tanınması, ihtiyaçlarının belirlenmesi, eğitimlerinde daha uygun düzenleme ve planlamaya yol gösterici olması için ortak özellikleri ve eğitim ihtiyaçlarına göre sınıflandırma yapılmaktadır.

1. Zihinsel Öğrenme Yetersizliği Olan Bireyler
2. İşitme Yetersizliği Olan Bireyler
3. Görme Yetersizliği Olan Bireyler
4. Ortopedik Yetersizliği Olan Bireyler
5. Dil ve Konuşma Güçlüğü Olan Bireyler
6. Özel Öğrenme Güçlüğü Olan Bireyler
7. Duygusal, Davranışsal ve Sosyal Uyum Güçlüğü Olan Bireyler
8. Otistik Özellikler Gösteren Bireyler
9. Üstün Zekâ ve Üstün Yeteneği Olan Bireyler
10. Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Gösteren Bireyler

B. ÖZEL EĞİTİMDE DENETİM

Denetim; genel olarak kamuda, özel ve tüzel kişiliği bulunan kurum ve kuruluşlarda yapılmakta olan işlerin; kaynak, imkan ve şartlar dikkate alınarak, yasal çerçeveye ile belirlenen amaç, öngörülen temel ilke ve hedeflere uygunluğunu, doğruluğunu, düzenliliğini, verimliliğini, ekonomikliğini, etkinliğini; objektif, geçerli ve güvenilir ölçütlere göre karşılaştırma yapabilme, ulusal standartlara ve planlanan esaslara göre durumunu ortaya koyma, giderilebilir eksikler için rehberlikte bulunma, değişim ve gelişim için öneriler getirme sürecidir.

Çağdaş yönetimlerde; plânlama, uygulama, denetleme vazgeçilmez etkinlikler olarak kabul edilmekte olup, denetlenmeyen bir yönetimin, kendisini yenilemesi, geliştirmesi ve çağın gereğini yerine getirmesi mümkün değildir.

Denetleme; plânlama ve uygulamaların hedefe ulaşım, ulaşmadığının belirlenmesi, varsa eksik ve sapmaların düzeltilmesi amacıyla yapılır. Yapılan faaliyetlerden istenilen verimin alınması, beklenen fayda ve gelişimin sağlanması, faaliyetlerin başarı ile

sürdürülebilmesi, sürekli ve etkili bir denetimle sağlanabilir.

1. Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: Milli Eğitim Bakanlığı ve diğer bakanlıklara bağlı özel, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri ile bu merkezdeki görevlilerinin denetimlerinde uygulanacak esasları belirlemektir.

Kapsam: Milli Eğitim Bakanlığı ve diğer bakanlıklara bağlı özel, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri ile bu merkezlerde görev alan kurum ve görevlilerini kapsar.

Dayanak: Anayasa'nın 42. Maddesindeki, "Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetimi ve denetimi altında yapılır." ;

1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 56. Maddesindeki, "Eğitim-öğretim hizmetinin, bu Kanun hükümlerine göre Devlet adına yürütülmesinden, gözetim ve denetiminden Milli Eğitim Bakanlığı sorumludur." ;

3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkındaki Kanun'un 27/a maddesindeki, "Rehberlik ve Denetim Başkanlığı, Bakan adına Bakanlık teşkilâtı ile kuruluşlarının her türlü faaliyet ve işlemleri ile ilgili olarak teftiş, inceleme ve soruşturma işlerini yürütür." ;

1702 sayılı Kanun'un 16. maddesindeki, "İlk ve orta tedarisat muallimlerinin terfilerinde esas kıdemle beraber, vazifelerindeki muvaffakiyetleridir." ;

430 sayılı Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun 1. Maddesindeki, "Türkiye dahilindeki bütün müessesat-ı ilmiye ve tedrisiye, Maarif Vekaleti'ne merbuttur." ;

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 11. maddesindeki," Kurumlar ve bu kurumlarda görevli personel, Bakanlığın denetimi ve gözetimi altındadır."

Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 61.maddesindeki, "Özel öğretim kurumları, Bakanlık ve eğitim denetçileri ile diğer denetim yetkisi bulunanlarca denetlenir. Kurumların denetimlerinde, Bakanlıkça hazırlanan modüller ile diğer elektronik araç ve gereçlerden de yararlanılabilir";

Milli Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Denetim Tüzüğü ve Yönetmeliği'ndeki, "Denetim Hizmetleri";

hükümleri denetimin dayanağını teşkil etmektedir.

2. Tanımlar

Genel Denetim: Kurumların eğitim-öğretim etkinlikleri ile yönetim çalışmalarının, yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre -uygunluk ve verimlilik yönlerinden- durumunun belirlenmesi, görevlilerin iş başında yetiştirilmesi ve göreve yatkınlıklarının artırılması amacıyla periyodik olarak yapılan faaliyetlerin bütünüdür.

Turne: Periyodik olarak, bir programa göre ve bir grup denetçi tarafından gerçekleştirilen denetim ve rehberlik sürecidir.

Turne Emri: Yapılacak genel denetimle ilgili olmak üzere, Rehberlik ve Denetim

Başkanlığının Bakanlık Onayı'na dayalı olarak hazırladığı ve ilgili denetçilere verdiği/duyurduğu denetim ve görevlendirme talimatıdır.

Turne Grup Başkanı: Turne emri ile bir ilde görevlendirilen denetçilerin çalışmalarını planlayan; gerektiğinde, il genelinde eğitim-öğretim hususlarıyla ilgili tespitleri yapan; turne emrindeki diğer hususların yerine getirilmesini sağlayan ve denetçi grup ya da gruplarını temsil eden en kıdemli denetçidir.

Denetim Grubu ve Başkanı: Denetimi yürüten ve en az iki denetçiden oluşan denetçi grubudur. Bu grubun en kıdemli denetçii denetim grubu başkanıdır.

Rehberlik: Özel, özel eğitim kurs ve rehabilitasyon merkezlerinde eğitim-öğretim ile diğer çalışma ve uygulamalarda; kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak, verimliliği artırmak, mevzuata uygunluğu sağlamak, eğitim-öğretim düzeyini artırmak ve denetim hizmetleri sırasında görevlileri bilgilendirmek, onları hizmet içinde yetiştirmek için yapılan her türlü meslekî yardım, bilgilendirme, teşvik ve önerileri kapsayan hizmetlerdir.

Mucip/Onay/Olur: Denetim/inceleme/soruşturma için Bakanlık Makamı'nca verilen yazılı emirdir.

Öğretmen Denetimi: Özürlü bireylerin bilgi -beceri düzeyleri yükselterek, özürlülük durumlarını eğitim yoluyla en aza indirme ile öğretmenin alan bilgisi, pedagojik formasyonu ve diğer eğitim-öğretim çalışmalarının tespiti için denetçi tarafından yapılan denetim ve rehberliktir.

Raportör: Denetim grubundaki denetçilerin tespit ve değerlendirmelerine göre rapor yazımını gerçekleştiren denetçidir.

Bilgi notu: Denetimde görevli denetçinin tespitlerini içeren -raporun yazımında esas alınan ve bilgisayar ortamında hazırlanan- bilgi ve değerlendirmeleridir.

Genel Denetim Tebliği: Denetimi yapılan kuruma ait olumlu faaliyetlerin özeti ile önerilerin ayrıntılı olarak belirtildiği kısa rapordur.

Genel Denetim Raporu: Denetlenen kurumların, eğitim-öğretim etkinlikleri ile yönetim çalışmalarına ait tespit ve önerilerin yer aldığı rapordur.

Turne Sonu Raporu: Müteakip turnelerin daha sağlıklı ve verimli yürütülebilmesi için turne emrindeki esaslara göre, Rehberlik ve Denetim Başkanlığı'nca istenen bilgileri içeren ve turne grup başkanınca düzenlenen rapordur.

İl Raporu: *Denetim sırasında okul ve kurumlarda belirlenip, Bakanlığımıza sunulmasında yarar görülen sorunlar ve bunlarla ilgili önerileri ihtiva eden ve turne grup başkanınca ihtiyaç duyulması halinde düzenlenen rapordur.*

3. Denetimler Sırasında Göz Önünde Bulundurulması Gerekli Hususlar

Denetimlerde; 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde yer alan;

“Türk Milletinin bütün fertlerini;

Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve

geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;”

5378 sayılı Kanun’un 1. Maddesi: ” Bu Kanunun amacı; özürüllüğün önlenmesi, özürüllülerin sağlık, eğitim, rehabilitasyon, istihdam, bakım ve sosyal güvenliğine ilişkin sorunların çözümü ile her bakımdan gelişmelerini ve önlerindeki engelleri kaldırmayı sağlayacak tedbirleri alarak topluma katılımlarını sağlamak .” ve 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’de (KHK) belirtilen

Hedeflere uygun olarak:

1. Özel eğitime ihtiyacı olan tüm bireyler; ilgi, istek, yeterlilik ve yetenekleri doğrultusunda ve ölçüsünde özel eğitim hizmetlerinden yararlandırılıp yararlandırılmadığı;
2. Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitimine erken yaşta başlanılıp başlanılmadığı;
3. Özel eğitim hizmetleri, özel eğitime ihtiyacı olan bireyi, sosyal ve fiziksel çevrelerinden mümkün olduğu kadar ayırmadan plânlanarak yürütülüp yürütülmediği;
4. Özel eğitime ihtiyacı olan bireyin eğitim performansları dikkate alınarak; amaç, içerik ve öğretim süreçlerinde uyarlamalar yapılarak, yetersizliği olmayan akranları ile birlikte eğitilmelerine öncelik verilip verilmediği;
5. Özel eğitime ihtiyacı olan bireyin, her tür ve kademedeki eğitimlerini kesintisiz sürdürebilmeleri için her türlü rehabilitasyonlarını sağlayacak kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılıp yapılmadığı,
6. Özel eğitime ihtiyacı olan birey için, bireysel eğitim plânu hazırlanıp ve eğitim programlarının bireyselleştirilerek uygulanıp uygulanmadığı;
7. Ailelerin, özel eğitim sürecinin her boyutuna aktif katılmaları ve eğitimlerinin sağlanıp sağlanmadığı;
8. Özel eğitim politikalarının geliştirilmesinde, özel eğitime ihtiyacı olan bireye yönelik etkinlik gösteren sivil toplum örgütlerinin görüşlerine önem verilip verilmediği;
9. Özel eğitim hizmetleri, özel eğitime ihtiyacı olan bireyin toplumla etkileşim ve karşılıklı uyum sağlama sürecini kapsayacak şekilde plânlanıp planlanmadığı;

Dikkate alınarak denetim yapılmalıdır.

Denetimlerde;

1. Denetçilerin, kurumlardaki denetim çalışmaları için turnenin başlama tarihinden bir gün önce görev yerinde bulunmaları, turne grup başkanı tarafından yapılacak toplantıya katılmaları ve denetimle ilgili bütün hazırlıklarını bitirmeleri esastır.
2. Denetim öncesi yapılacak toplantıda: “Özel, özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezleri

Denetim Rehberi” ve mevzuattaki değişiklikler gözden geçirilecek ve turnenin ilk iş günü mesai saatinde denetime başlanacaktır.

3. Genel denetim çalışmaları, turne grup başkanının yapacağı iş bölümü esasları içerisinde sürdürülecektir.
4. Turne/denetim grup başkanının herhangi bir nedenle görevinden ayrılması halinde, gruptaki en kıdemli denetçi turne/denetim grup başkanlığı görevini üstlenecektir.
5. Denetimlerde her denetçi; kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, genelge ve emirler doğrultusunda hareket etmekle yükümlü olup, bunların doğru uygulanıp uygulanmadığının takip ve kontrolünden sorumludur.
6. Denetim gruplarınca veya denetçilerce belirlenen ve Bakanlığımıza iletilmesinde yarar görülen hususlar, turne grup başkanına yazılı olarak sunulacaktır.
7. Genel denetimlerde; yönetici, öğretmen ve diğer görevlilere her bakımdan rehberlikte bulunulacak, iş başında yetişmeleri ve eksiklerini zamanında gidermeleri konusunda yardımcı olunacaktır.
8. Denetimler sırasında, teftişin teamül ve ilkelerine uyulacaktır.
9. Denetçiler arasındaki iş bölümü grup başkanı tarafından yapılacaktır.
10. Çalışmaları denetçiler tarafından görülmeyen öğretmen bırakılmaması için, ders denetimi yapılamayan öğretmenlerin de eğitim-öğretime yönelik çalışmalarına ait dokümanlar denetim grubundaki denetçilerce incelenecektir.
11. Alan denetçileri tarafından denetlenecek öğretmenlerin belirlenmesinde, denetçinin genel denetim çalışmaları için gittiği yerleşim birimlerinde, denetime alınan kurumlarda görevli alan/branş öğretmenleri esas alınacaktır.
12. Denetim sürecinde mali konularla ilgili bölümlerin denetimi iktisat branşından denetçilerce yapılacaktır. İktisat branşındaki denetçi mali konularla ilgili iş ve işlemleri ile ilgili hazırlayacağı Bilgi notunu denetim grup başkanına verecek, bilgi notu grupça değerlendirilecek ve gerekli görülen bölümler rapora yansıtılacaktır. Bilgi notu, genel denetim raporunun Rehberlik ve Denetim Başkanlığında kalacak nüshasına ek yapılacak, turne grubunda iktisat branşında denetçi olmaması halinde, bu bölümün denetimi diğer denetçiler tarafından yapılacaktır.
13. Genel denetim öncesinde, denetimi yapılacak kurumlarla ilgili mevzuat grupça gözden geçirilip kuruma hazırlıklı olarak girilmesi sağlanacak, karşılaşılan önemli sorunların çözümünde turne grup başkanı ile temas kurulacaktır.
14. Denetim sırasında belirlenen noksan ve yanlışların, eğitim-öğretimi olumsuz yönde etkileyecek kapsamda olması ve bu hususlarda ilgililerin kayıtsızlığı yanında, kusur-kasıtlı davranışları olduğunun belirlenmesi halinde, turne grup başkanı bilgilendirilerek gerekli yasal işlem yapılacaktır.
15. Kurumu daha yakından tanımak, sorunları belirlemek ve çözümünde düşüncelerini dikkate almak amacıyla, öğrenci velileri ile imkânlar ölçüsünde görüşülecektir.
16. Kurumların bir önceki genel denetim raporunda/tebliğinde belirtilen noksanların yerine getirilip getirilmediği incelenecektir.
17. Denetimler esnasında tespit edilen ve giderilmesi mümkün olan eksiklerin denetim süresinde tamamlanması sağlanacak, bunlara raporda yer verilmeyecektir.
18. Denetimleri sırasında, ödüllendirilmesi düşünülen yönetici ve öğretmenlere bu durum ima yoluyla da olsa açıklanmayacaktır.
19. Denetim sonunda grupça genel denetim sonu toplantısı düzenlenecektir. Toplantılarda yapılacak açıklamalar mevzuata dayandırılacak, eğitim biliminin gelişen terminolojisinin kullanılmasına özen gösterilecek, tartışmaya yol açacak ifadelerden

kaçınılacak, özellikle öğretmenlerin eğitim-öğretim hakkındaki görüşlerini açıklamalarına fırsat verilecek ve toplantılar mümkün olduğunca kısa sürede bitirilecektir.

20. Toplantılarda mümkün olduğu takdirde teknolojik imkanlardan yararlanılacaktır.
21. Turne grup başkanlarınca, ikişer nüsha turne sonu raporu ve gerektiğinde il raporu düzenlenecektir.
22. Turne grup başkanınca veya denetim grubunca belirlenip turne grup başkanına bildirilen ve mahallen yerine getirilmesi gereken hususlar, turne grup başkanınca il millî eğitim müdürlüğüne yazılı olarak bildirilecek ve bu yazının bir örneği turne sonu raporuna eklenecektir.

C. RAPOR ve TEBLİĞ YAZIMINDA DİKKAT EDİLECEK ESASLAR

1. Rapor ve tebliğ yazımında, yazım kurallarına gereken özen gösterilecektir.
2. “Özel, Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezleri Denetim Rehberi”nde yer alan ana başlıklar rapor yazımında esas alınacaktır.
3. Tespit edilen önerilere, raporun ilgili bölümünün sonunda yer verilecektir. Raporun bölüm sonlarında ve tebliğde getirilen öneriler, “Bölümle ilgili çalışmaların daha etkili ve verimli hale getirilebilmesi için” veya “Geliştirilmesi gereken alanlar” gibi ifadelerden sonra yazılacaktır.
4. “Eğitim ve Öğretim Durumu” bölümlerinde okulun özellik arz eden çalışmalarına daha çok yer verilecektir.
5. Denetçilerce verilen bilgi notuları doğrultusunda; izlenen derslerdeki öğrenci beceri ve gelişmişlik düzeyi “Eğitim ve öğretim durumu” bölümüne yazılacaktır.
6. Denetçiler tarafından denetlenen bölümlerle ilgili tespitler grupça değerlendirilecek ve bu çalışmadan sonra rapor yazımına geçilecektir. Bölümlerin sonuna bir paragraf açılmak suretiyle ulaşılan kanaat (YETERSİZ), (ORTA), (İYİ) ve (ÇOKİYİ) şeklinde ifadelendirilecektir.
7. Denetçiler tarafından dersleri görülemeyen ancak, denetim grubunca eğitim-öğretime yönelik çalışmaları incelenen öğretmenlere ait tespitler bir arada değerlendirilerek “Genel Değerlendirme” bölümüne yazılacaktır.
8. Denetlenen yönetici, psikolojik danışman/rehber öğretmen ve öğretmen için emsallerine göre çok üstün veya geri durumda bulunanlar (ödüllendirilmesi düşünülen veya yetersizlik halinde) için denetim raporu düzenlenecektir. Vekil ve görevlendirme ile çalışanlar hakkında değerlendirilme raporu düzenlenmeyecektir.
9. Denetim grubunun iş yoğunluğu da dikkate alınarak; yönetici ve öğretmenlerin dışındaki, usta öğretici ve meslek elemanlarının denetlenmesi durumunda bu kişiler için denetim raporunun sonunda değerlendirme yapılacaktır.
10. Ödüllendirilme teklifi getirilenler ile soru açılan personelin durumları raporun genel değerlendirme bölümünde açıklanacaktır.
11. Yönetici, öğretmen, psikolojik danışman/rehber öğretmen ve diğer personel değerlendirmesinde her bir ölçüt (100) puan üzerinden değerlendirilecek, elde edilen toplam puan değerlendirilen ölçüt sayısına bölünerek ilgilinin değerlendirme puanı bulunacaktır.
12. “Genel Değerlendirme” bölümünde; denetim grubunca tespit edilen önemli konular ile mevzuattan kaynaklanan aksamalara ve çözüm önerilerine yer verilecektir. Denetim sonunda, soruşturmayı gerektiren bir durumun ortaya çıkması halinde, bu durum

açıklanacaktır. Yukarıda belirtilen hususların bulunmaması halinde ise bu bölüm açılmayacaktır.

13. Denetim sonunda, tespitlere dayalı olarak hazırlanacak tebliğde; olumlu çalışmalar kısaca özetlenecek, önerilere ayrıntılı bir şekilde yer verilecektir. Hazırlanan tebliğ grupça okunarak kontrol edilecek, yöneticilerin hazır bulunduğu bir ortamda okunduktan sonra teftiş defterine yapıştırılacaktır. Tebliğin birer örneği il ve ilçe milli eğitim müdürlüğüne de verilecektir.
14. Denetimler sonunda iki nüsha rapor düzenlenecek, raporun ekine hazırlanan tebliğ ve varsa personel değerlendirme formları ile bunların yer aldığı disket/CD eklenecektir.
15. Rehberlik ve Denetim Başkanlığında kalacak rapor örneğinin kapağına “Raportör: Başdenetçi/Denetçi/Denetçi Yardımcısı:.....”; dairesine gönderilecek raporun kapağına da okulun bağlı bulunduğu genel müdürlüğün adı yazılacaktır.

D. TURNE/DENETİM GRUP BAŞKANI VE MÜFETTİŞLERİN GÖREVLERİ

1. Turne Grup Başkanı'nın Görevleri

Turne emrinin alınmasından sonra, gidilecek il'in millî eğitim müdürü ile görüşür, kalınacak yer ile denetim esnasında kullanılacak araçların temini, çalışma ve toplantı yerleri konularında gerekli hazırlıkların yapılmasını ister.

- a. Gruptaki denetçilere, turne başı toplantısının yerini ve saatini duyurur.
- b. İş bölümü çizelgesini hazırlar; turne emrinde belirtilen tarihte turne başı toplantısını yapar. Bu toplantıda denetçilere turne içindeki ve sonundaki diğer toplantıların gün ve saatlerini duyurur.
- c. Turne süresi içerisinde alan denetçilerince ders denetimi yapılacak öğretmenleri, denetçinin genel denetim çalışması için gideceği yerleşim merkezini dikkate alarak belirler.
- d. İl'e varış ve denetim sonunda il'den ayrılışı belgegeçerle (faks) Rehberlik ve Denetim Başkanlığına bildirir.
- e. İl'in valisini ziyaret eder, denetimden haberdar olmasını sağlar,
- f. İlçelere gidilmesi gerektiğinde, kaymakamı ve ilçe millî eğitim müdürünü ziyaret eder, eğitim-öğretimle ilgili görüşmeler yapar.
- g. Yapılan ziyaretlerde ilgilileri, Bakanlığımızın denetimle ilgili yaklaşımları ve yeni projeleri hakkında bilgilendirir.
- h. Denetim gruplarının çalışmalarını yakından izler. Denetimlerin plânlamalara göre zamanında bitirilmesi için tedbirler alır. Çalışmaları aksatan, tutum ve davranışları ile teftişin saygınlığına gölge düşüren, görevin işbirliği içerisinde yürütülmesi ilkesine uymayan denetçileri Rehberlik ve Denetim Başkanlığına bildirir ve alacağı emre göre hareket eder.
- i. Şartların uygun olması halinde, denetçilerin dinlenmeleri, bilgi ve görgülerini artırmaları amacıyla geziler düzenleyebilir. Bu tür gezilerin il dışına taşması

durumunda, Rehberlik ve Denetim Başkanlığından izin alır.

- j. Denetimde çalışmaların amacına uygun yürütülmesine, rehberliğin etkili ve kalıcı olmasına özen gösterir.
- k. Denetim kapsamında olmayan diğer kurumların işleyişi ve sorunları hakkında il yetkililerinden bilgi alır. Gerektiğinde “İl Raporu” düzenler. Bu rapora, Bakanlığa iletilmesi gereken sorun ve önerileri yansıtır.
- l. Düzenlediği, “Denetlenen ve Denetlenemeyen Öğretmenlerin Sayısını Gösterir Çizelge”yi turne sonu raporuna ekler.

2. Denetim Grup Başkanının Görevleri

- a. Grupta bulunan denetçilerin branşlarını da dikkate alarak, denetçilerin görüşleri doğrultusunda denetlenecek bölümlere yönelik iş bölümünü yapar ve raportörleri tespit eder. İş bölümü çizelgesinin bir örneğini turne grup başkanına verir.
- b. Denetimler sonunda okullarda yapılacak değerlendirme toplantısından önce, gruptaki denetçilerle birlikte toplantı gündemini ve grup sözcüsünü belirler.
- c. Raporun yazımından önce grupça önem verilmesi gereken hususların belirlenmesini, raporun dil, anlatım ve üslûp bakımından hatasız olarak yazılmasını sağlar. Raporun yazımından birinci derecede sorumludur.
- d. Tutum ve davranışları ile teftişin saygınlığına gölge düşüren, çalışmalarını aksatan, görevin işbirliği içerisinde yürütülmesi ilkesine uymayan denetçileri, turne grup başkanına yazılı olarak bildirir.
- e. Denetim grubunca tespit edilen ve Bakanlığımıza iletilmesi gereken hususlar ile mahallen giderilmesi gereken konuları yazılı olarak turne grup başkanına bildirir.
- f. Rehberlik ve Denetim Yönetmeliğinin 10/j maddesi uyarınca, “Genel Denetim Raporları”nın (20) gün içerisinde Rehberlik ve Denetim Başkanlığı’na ulaşması hususunda gerekli önlemleri alır.
- g. Grubunda bulunan denetçilerin denetlediği ve denetleyemediği öğretmenleri gösterir çizelgeyi turne grup başkanına verir.

3. Denetçinin Görevleri

- a. Turne süresi içerisinde ders denetimini yapacağı öğretmenleri gösterir listeyi hazırlar ve bir örneğini turne grup başkanına verir.
- b. Denetimlerde rehberliği ön planda tutar. Farklı yorumlara neden olabilecek yaklaşım ve tutumlar ile yönetici, öğretmen ve personeli rencide edici söz ve davranışlardan kaçınır.
- c. Denetimlerde, çalışmaların mevzuata uygunluğunu kontrol eder. Ders denetimi sırasında tespit ettiği özellik arz eden hususları denetim grup başkanına bildirir.
- d. Millî birlik ve bütünlüğümüzün temel unsurlarından biri olarak Türkçenin, eğitimin her

kademesinde özellikleri bozulmadan ve aşırılığa kaçılmadan kullanılması hususunda gerekli duyarlılığı gösterir. Kurumlardaki tüm görevlilerin de bu duyarlılığı göstermelerine katkıda bulunur.

- e. Denetim sırasında, kurumun; kuruluş amacına uygun işlevlerini yerine getirip getirmediği, çevrenin bir kültür-sanat merkezi konumuna gelip gelmediği; öğrencilere buldukları program/sınıf seviyesine uygun bilgi-beceri ve davranışları kazandırıp kazandırmadığı; sosyal ve kültürel etkinliklerinin yeterli olup olmadığı hususları ile ilgili tespitlerini yapar ve grubun bu konularda kanaate ulaşmasına gereken katkıyı sağlar.
- f. Ders denetimlerini yaptığı ve haklarında rapor düzenlediği/düzenlemediği öğretmenlerin isim listesini öğretmen denetim raporları ile birlikte; hakkında rapor düzenlediği öğretmen bulunmaması durumunda da denetlediği öğretmenleri gösterir listeyi tanzim ederek Rehberlik ve Denetim Başkanlığına iletir.
- g. Denetlediği bireylerin bireyselleştirilmiş eğitim programlarındaki hedeflenen amaçlara ulaşma düzeyini belirten “YETERSİZ”, “ORTA”, “İYİ” ve “ÇOKİYİ” şeklindeki kanaatini, ders ve bölümlerle ilgili tespitlerini içeren bilgi notu özetini disket/CD ortamında raportöre verir.

E. TOPLANTILAR

1. Turne Başında Denetçilerle Yapılacak Toplantı

Turne grup başkanı, turne ile ilgili gereken hazırlıkları yaptıktan sonra denetçilerle aşağıda belirtilen gündem dahilinde bir toplantı düzenler.

Toplantı gündemi

- a. Açış konuşması,
- b. Denetim Rehberinde yer alan genel denetim esasları ile turne emrinin okunması,
- c. Turne çalışmaları hakkında ve özellik arz eden konularda bilgi verilmesi,
- d. Denetim gruplarının çalışma esasları ile turne grup başkanına verilecek denetim sonu bilgileri hakkında açıklamaların yapılması,
- e. Dilek ve temennilerin belirtilmesi,
- vb. hususları kapsar.

2. Denetim Gruplarının Kurumlarda Denetim Öncesi Yapacakları Toplantı

Okul yöneticileri ile tanışmak ve yapılacak denetimle ilgili çalışma esaslarını duyurmak amacıyla yapılan toplantıdır. Toplantıda denetimle ilgili istenilen bilgi ve formlar da açıklanır.

3. Zümre Öğretmenleri Toplantıları

- a. Genel denetimi yapılan kurumda görevli alan denetçileri tarafından, branşındaki tüm öğretmenlerin katıldığı zümre toplantıları yapılır. Bu toplantılarda; BEP'lerin ders planların hazırlanması, aile eğitim çalışmaları, mevcut imkânların ortaklaşa kullanılması, ölçme-değerlendirme, öğrencilerin bilgi ve beceri düzeylerinin geliştirilmesi vb. konulara yer verilir.
- b. Denetimi yapılan kurumların dışında görev yapan branş öğretmenleri ile de ilgili alan denetçii tarafından gerek görülmesi halinde genişletilmiş zümre öğretmenleri toplantıları, turne grup başkanının bilgisi dahilinde yapılabilir.

4. Denetim Sonu Değerlendirme Toplantısı

- a. Genel denetimler sonunda, kurumda yönetici, öğretmen ve eğitime yardımcı diğer personelin katılımıyla zorunluluk olmadıkça bir saati aşmamasına özen gösterilen bir toplantı düzenlenir. Bu toplantının verimli olmasına özen gösterilir.
- b. Toplantı gündemi denetim grubu tarafından hazırlanır. Açıklamalar belirlenen sözcü veya sözcüler tarafından yapılır.
- c. Toplantıda, kurumda yapılan çalışmalar bir bütün olarak ele alınıp değerlendirilir. Öncelikle tespit edilen olumlu hususlar belirtildikten sonra, denetlenen bölümlerle ilgili sorunlar ve çözüm önerileri açıklanır. Konuşmalar esnasında, her türlü müşahede ve tespitin grupça yapılmış olduğu hissettirilir. Kişisel nitelik taşıyan, toplantı ile ilgisi bulunmayan konulara girilmez. Eğitim-öğretim ve yönetim konuları dahilindeki düşünce ve önerileri belirtmek üzere öğretmen ve yöneticilere de söz verilir. Belirtilen düşünce ve önerilerden Bakanlığa intikal ettirilmesinde fayda görülenler raporun genel değerlendirme bölümüne yansıtılır.

5. Turne Sonunda Yapılacak Değerlendirme Toplantısı

Turne grup başkanı tarafından turnenin son gününde, gruba dahil denetçilerle bir toplantı yapılır. Bu toplantıda turne çalışmaları değerlendirilir. İş bölümü kapsamında varsa gerçekleştirilemeyen etkinlikler ve nedenleri belirlenir, turne sonu raporu ile gerektiğinde düzenlenecek il raporuna alınacak bilgiler toplanır.

HİÇBİR GEREKÇEYLE ÖZÜRLÜLERİN EĞİTİM ALMASI ENGELLENEMEZ. (5378 Sayılı Kanun 15. Madde)

II. BÖLÜM

I. FİZİKİ DURUM (EĞİTİM ORTAMLARI)

Bu bölümün denetiminde kurum binasının açılış onayında yer alan eğitim programına ve program hedeflerinin gerçekleştirilmesi için yeterli olup olmadığına yönelik olarak değerlendirilecektir.

1. Kurum Binasının 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 4. Maddesi, Umuma Açık Yerler ve İçkili Yerler ile Resmi veya Özel Öğretim Kurumları Arasındaki Uzaklıkların Belirlenmesine Dair Yönetmelik ile Özel Öğretim Kurumlarına Ait Standartlar Yönergesi hükümlerine uygun olup olmadığı;

1.1. Tabelaların MEB Kurum Tanıtma Yönetmeliğine ve Kurum Tanıtım Klavuzuna uygun olup olmadığı; (Milli Eğitim Bakanlığı Kurum Tanıtım Yönetmeliği, Madde:5, 6, 7; MEB Kurum Tanıtım Kılavuzu):

1.2. Kurum isminin, Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurumlara Ait Açma Kapama ve Ad Verme Yönetmeliğinin 7. Maddesi ile MEB Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 7. Maddesinde belirtilen esaslara uygun olup olmadığı;

2. Binanın Kullanılması

2.1. Kurum binaları, kuruluş amaçlarına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığı; kurs süresince başka faaliyetler yapılmakta ise onay alınıp alınmadığı; (MEB Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği, Madde: 22).

2.2. Kurumdaki yerleşimin açılış onayında yer alan röleve planına uygun olarak düzenlenip düzenlemediği; (Özel Öğretim Kurumlarına Ait Standartlar Yönergesi, Madde:102-110).

2.3. Genel kontenjanda ve dersliklerde değişiklik olmaması şartıyla yerleşimde değişiklik yapılmış ise onay alınıp alınmadığı; (Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği, Madde: 19/3).

2.4. Kurum açma izninin alındığını gösteren kurum ruhsatnamesinin bulunup bulunmadığı; (Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği, Madde: 5, Ek Madde: 1 RG-26/2/2011-27858, Geçici Madde 1 RG-26/2/2011-27858).

2.5. Kurum devri, nakli, kontenjan değişikliği yapıp yapılmadığı, yapılmış ise onay alınıp alınmadığı; (Özel Öğretim Kurumları Kanunu 7. Maddesi, MEB Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 15, 18 ve 19. Maddeleri)

2.6. Kurum binalarındaki aynı katlarda farklı kuruculara ait kurumların bulunup bulunmadığı; (Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği, Madde: 13/1, 2, 3).

2.7. Kurum binası kiralık ise, kira sözleşmesinin olup olmadığını; (Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği, Madde: 5/3-h).

2.8. Kurumun ve bölümlerin düzen ve temizliğinin sağlanıp sağlanmadığı; (Temizlik Rehberi, 2092 sayılı TD).

3. Koridorların Düzenlenmesi

- 3.1. Atatürk köşesi düzenlenip düzenlenmediği ve bu düzenlemenin (MEB TTK Başkanlığının 20/03/1977 tarih ve 3953/6 sayılı kararı, T.C. Danıştay Sekizinci Dairesi'nin 2008/3863 esas nolu kararı ve Türk Bayrağı Tüzüğü'nün 20. Maddesine" uygunluğu;
- 3.2. Özel Öğretim Kurumlarında, öğrencilerin trafik bilinci ve kültürü kazanmaları amacıyla "Trafik Panosu" düzenlenip düzenlenmediği; (MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü'nün 02/12/1998 tarih ve 1998/117 Sayılı Genelgesi).
- 3.3. MEB TTK Başkanlığının 01/11/1990 tarih ve 1990/44 sayılı kararı, MEB Yayınlar Dairesi Başkanlığının 23/11/1992 tarih ve 1992/54 sayılı genelgesine uygun olarak Koridorlara Türk büyüklerine ve Türk tarihine ait resimler, levhalar, haritalar asılıp asılmadığı;
- 3.4. 4207 ve 5727 sayılı Kanunlar; MEB Sağlık İşleri Daire Başkanlığının 2008/35 sayılı Genelgesi uyarınca koridorlara örneğine uygun "sigara içilmez" levhalarının asılıp asılmadığı;
- 3.5. Özel Öğretim Kurumları Satandartlar Yönergesinin 109. Maddesi gereğince kurumdaki koridor,lavabo, yemekhane, sınıf ve diğer ortak kullanımlarında tekerlekli sandalye ile dolaşmayı sağlayacak şekilde düzenlenip düzenlenmediği;
- 3.6. Elektirik tesisat şemasının ilgili yerlere asılması, elektrik tesisatında açıkta bulunan kabloların bakım ve onarımının yapılarak güvenli hale getirilip getirilmediği;

4. Kurumda Bulunacak Oda, Derslik ve Bölümler

Kurumda verilen eğitim hizmetine uygun kurumda bulunması zorunlu oda, bölüm ve alanların bulunup bulunmadığı; (*Özel Öğretim Kurumlarına Ait Standartlar Yönergesi, 17/02/2011 tarihli Olur*)

- 4.1. Destek eğitimi veren kurslarda Özel Öğretim Kurumlarına Ait Standartlar Yönergesinin 111. ve 112. maddelerinde belirtilen zorunlu bölümlerin bulunup bulunmadığı, bu bölümlerin aydınlık düzeylerinin yeterli olup olmadığı ve yönerge emirlerine göre donatılıp donatılmadığı;
- 4.2. Destek eğitimi veren kurslarda Özel Öğretim Kurumlarına Ait Standartlar Yönergesinin 113 - 118. maddelerinde belirtilen verilen eğitim türüne göre gerekli araç-gerecin bulunup bulunmadığı,;

5. Güvenlik

- 5.1. Sivil Savunma Tedbirleri: Personel sayısı 100 den fazla olan kurumlarda sivil savunma planı, personel sayısı 100 den az olan kurumlarda ise sivil Savunma Tedbir planının hazırlanıp hazırlanmadığı;
- 5.2. Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik ve Yangın Önleme ve Söndürme Yönergesine göre yangından korunma önlemlerinin alınıp alınmadığı;

6. Türk Bayrağı

24/09/1983 tarih ve 18171 Sayılı RG yayımlanan 2893 Sayılı Türk Bayrağı Kanunu ve 17/03/1985 tarih ve 18697 Sayılı RG yayımlana Türk Bayrağı Tüzüğü'ne göre Bayrağın birden

fazla binası bulunan kurumlarda kullanılması, korunması, çekilmesi, indirilmesi, bakım ve onarım işlerinin yerine getirilip getirilememesi durumu;

II. EĞİTİM-ÖĞRETİM DURUMU

1. Kurullar

- 1.1. Merkez eğitim kurulunun oluşturulup oluşturulmadığı (Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği 22. Maddesi)
- 1.2. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme İzleme ve Değerlendirme Biriminin oluşturulup oluşturulmadığı; (MEB Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 72. Maddesi, Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği 23. Maddesi)
 - 1.2.1. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme Biriminin çalışma usul ve esaslarının okul/kurum yönetimince belirlenip belirlenmediği;
 - 1.2.2. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme Birimi Başkanının, MEB Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 73. Maddesinde gösterilen görevleri yerine getirip getirmediği;
 - 1.2.3. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme Biriminin MEB Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 74. Maddesinde gösterilen görevleri amaca uygun olarak yapıp yapmadığı;

2. Bireyselleştirilmiş eğitim programlarının Özürlü Bireylere Uygulanacak Destek Eğitim Programları ve Eğitim Giderlerinin Karşılmasına Dair Yönetmeliğinin 7.maddesinde ikinci fıkrasında belirtilen hususlara uygunluğu;

- 2.1. Kurumların, özürlü bireylerin bireysel veya grup ders eğitimlerinin gün ve saatlerinin yer aldığı aylık çalışma takvimini hazırlayarak bir sonraki ayın eğitimine başlamadan önce, doğrudan bağlı oldukları il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne teslim edip etmedikleri; bireysel veya grup eğitimlerini, aylık çalışma takviminde belirlenen gün ve saatlerde verip vermedikleri;
- 2.2. Bireyselleştirilmiş eğitim programlarının; özürlü bireye rehberlik ve araştırma merkezlerince düzenlenen özel eğitim değerlendirme kurulu raporunda; bireysel ve grup eğitiminin önerilmesi hâlinde bir günde en fazla iki ders saati bireysel ve bir ders saati grup eğitimi; raporda sadece bireysel eğitim ya da grup eğitimi önerilmesi hâlinde ise bir günde en fazla iki ders saati bireysel ya da grup eğitimi verilecek şekilde düzenlenip düzenlenmediği;
- 2.3. Ders eğitim saatlerinin bir ay esas alınarak haftalara dengeli olarak dağıtılıp dağıtılmadığı; (Haziran, temmuz, ağustos ve eylül aylarında yapılacak dersler, her ay için üç haftaya dağıtılarak verilebilir.)
- 2.4. Özürlü bireyin raporla belgelendirdiği herhangi bir hastalığı veya tatiller nedeniyle yapılamayan eğitimlerinin; haftada bireysel eğitim dört saat, grup eğitimi iki saat olmak üzere o ay içinde telafi edilip edilmediği;

3. Bireyselleştirilmiş eğitim programlarının MEB Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 69.maddesinde belirtilen hususlara uygunluğu;

- 3.1. Bireyselleştirilmiş eğitim programlarının, özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin gelişim özellikleri, eğitim performansları ve ihtiyaçları doğrultusunda hedeflenen amaçlara yönelik hazırlanıp hazırlanmadığı; bu bireylere verilecek destek eğitim hizmetlerini kapsayıp kapsamadığı;
- 3.2. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programlarının;
 - 3.2.1. Eğitim planında yer alan yıllık amaçlar ve öğrencinin takip ettiği eğitim programı/programları temel alınarak belirlenen kısa dönemli amaçlarını,
 - 3.2.2. Öğrencinin alacağı destek eğitim hizmetinin türü, süresi, sıklığı ve bu hizmetin kimler tarafından nasıl sağlanacağını,
 - 3.2.3. Öğretim ve değerlendirmede kullanılacak yöntem ve teknik, araç-gereç ve eğitim materyallerini,
 - 3.2.4. Eğitim ortamına ilişkin düzenlemelerin yapılp yapılmadığı;
 - 3.2.5. Davranış problemlerini önlemeye ya da azaltmaya yönelik tedbirler ile uygulanacak yöntem ve teknikleri,
 - 3.2.6. Öğrencinin kişisel bilgilerini ,kapsayıp kapsamadığı
 - 3.2.7. Bireyselleştirilmiş eğitim programının, Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu ve BEP geliştirme biriminin iş birliğiyle hazırlanıp hazırlanmadığı;
 - 3.2.8. Bireyselleştirilmiş eğitim programının uygulama sonuçlarının öğrenci için hedeflenen amaçların gerçekleşme düzeyi doğrultusunda değerlendirilip değerlendirilmediği;(Gelişimsel ve Eğitsel Değerlendirme Raporu)
 - 3.2.9. Birey için hazırlanacak yeni bireyselleştirilmiş eğitim programında ve bireyin yönlendirilmesinde BEP'e ilişkin değerlendirmelerin esas alınıp alınmadığı;
- 3.3. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Hazırlanırken *Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü "Özel Eğitim Hizmetleri Tanıtım El Kitabında"* belirtilen hususların dikkate alınıp alınmadığı,
- 3.4. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı hazırlanmasından önce, gelişim alanlarına ve akademik disiplin alanlarına göre bireyin performansı, ilgi ve yetenekleri ile yeterlilik ve yetersizliklerine ait çalışmaların yapılp yapılmadığı, bunların kayıtlarının tutulup tutulmadığı; bu kayıtların eğitim sürecine katılmasının sağlanıp sağlanmadığı;
- 3.5. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programının gelişim alanlarına göre bireyin eğitim ihtiyacını net olarak ifade edip etmediği;
- 3.6. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programının öncesi, normal gelişim skalasına göre bireyin bulunduğu yaşın yaklaşık belirlenip belirlenmediği;
- 3.7. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programının dört ana boyutunun (amaç, muhteva, eğitim süreçleri ve değerlendirme)' yer alıp almadığı;

- 3.8. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı amaçlarının gözlenebilir ve ölçülebilir şekilde düzenlenip düzenlenmediği;
- 3.9. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programının hazırlanmasında bireyin giriş davranışından itibaren başlanılıp başlanılmadığı;
- 3.10. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programında hedef davranışın beceri basamakları (analizi) bireyin özeline uygun belirlenmesi,
- 3.11. Seans planlarının herkesin aynı şeyi anlayabileceği şekilde düzenlenip düzenlenmediği; (ders-hedef davranışı gerçekleştirme sürecindeki bütün materyal, donanım ve faaliyetlerin tamamına yer verecek şekilde)
- 3.12. Seans planı ile bireyselleştirilmiş eğitim programının arasında ilişki kurulup kurulmadığı;
- 3.13. Seans planındaki amacın-hedefin-davranışsal amaç yazma ilkelerine uygun olup olmadığı; (bir davranışı kapsamı,sınırlandırılması net çizgilerle yapılmış,ölçülebilir),
- 3.14. Seans planında davranışın kazanılıp kazanılmadığının ölçülebilir-gözlenebilir ölçüt ve uygulamalarla değerlendirmesinin yapılıp yapılmadığı;
- 3.15. Kazandırılmayan hedef davranış veya basamağın kazandırılması için araç-gereç zenginleştirilmesi, ortam desenlenmesi, fazla duyu organının hedef alınması için yeni tedbirlerin alınıp alınmadığı;
- 3.16. Eğitim-Öğretim etkinlikleri sırasında uyaran zenginliğine, olumlu-olumsuz örneklerle ve ipuçlarına yer verilerek çalışmalar yapılıp yapılmadığı;
- 3.17. Seansta ele alınan hedef davranışın kalıcı hale gelmesi için yaşantı kazandırılmasına dönük etkinliğe yer verilip verilmediği;
- 3.18. Seans planında uygun eğitim aracına yer verilip verilmediği, eğitim aracının oyuncak anlayışı ile kullanılmamasına özen gösterilip gösterilmediği;
- 3.19. Seans planındaki sürenin hedef davranışa ve bireyin öğrenme özeline uygun belirlenip belirlenmediği;
- 3.20. Seans (ders) yapılan çalışmanın kısaca resmi nitelikli çalışma defterine yazılıp yazılmadığı;
4. **Birey için belirlenecek programda ailenin de görüşü alınarak yıllık amaçların belirlenip belirlenmediği;**
5. **Bireylere verilen eğitimin, Rehberlik ve Araştırma Merkezinin hazırladığı eğitim planıyla uyuşup uyuşmadığı;**
6. **Performans kayıt tablolarının aylık doldurularak veliye imza karşılığı verilip verilmediği;**
7. **Dönem sonu bireysel performans değerlendirme formunun, aylık düzenlenen performans kayıt tabloları ile örtüşüp örtüşmediği;**
8. **Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanımı konusunda tüm derslerde üzerinde durulup durulmadığı;**

9. İzleme ve Değerlendirme Hizmetleri:

(MEB Özel Eğitim Ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği 31. Maddesi)

- 9.1. İzleme ve değerlendirme ekibinin yönetmeliğe uygun olarak oluşturulup oluşturulmadığı; gelişimsel ve eğitimsel değerlendirme ölçeklerinin aylık periyotlar hâlinde kullanılarak, bireyin bir dönem ve yılın sonunda geldiği düzeyi, son değerlendirme formuna işlenip işlenmediği; bireyin son değerlendirilmesindeki verileri dikkate alınarak bir sonraki yılın programına devam edip etmeyeceği, ederse hangi düzeyden itibaren devam edeceğinin belirlenip belirlenmediği;
 - 9.2. İzleme ve değerlendirme raporlarında eğitim süresinde (aylık, dönemlik, yıllık v.b.) kazandırılan ve kazandırılmayan davranışların belirlenip belirlenmediği;
 - 9.3. İzleme ve değerlendirme raporlarında önceki programın aksaklıkları ve eksiklikleri ile teknik arızalarının belirlenerek yeni tedbirlerin alınıp alınmadığı;
 - 9.4. Eğitim Etkinliklerinin Planlanmasının yapılıp yapılmadığı;
 - 9.5. Öğretim Programlarının Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 48. ve Özel Eğitim Ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği 31. Maddesi gereğince Bakanlıkça onaylı programlar olup olmadığı;
 - 9.6. Özel Eğitim Değerlendirme Kurulunda belirtilen eğitsel tanı ile eğitim verilen öğretim programının uyumlu olup olmadığı;
 - 9.7. Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporunda özürle bireye önerilen destek eğitim programları modüllerinde belirtilen sürelerle uyulup uyulmadığı;
 - 9.8. Destek eğitim programı modüllerinde belirtilen eğitim, bu eğitimi vermesi gereken zorunlu ve diğer personel tarafından verilir verilmediği;
 - 9.9. Destek eğitimden yararlanacak öğrencilerin okulda aldıkları eğitim ile rehabilitasyon merkezlerinde verilen destek eğitim programlarının birbirlerini tamamlayacak yöntem ve tekniklerden oluşması için ilgili okul müdürlükleriyle işbirliği yapılıp yapılmadığı;
 - 9.10. Yıllık çalışma program ve iş takviminin hazırlanıp hazırlanmadığı;
 - 9.11. Özürle bireyin sağlık kurulu raporuyla asgari %20 özürle olduğunun tespit edilmiş ve özel eğitim değerlendirme kurullarınca da eğitsel değerlendirme ve tanılama yapılarak düzenlenen raporda destek eğitimi almasının önerilip önerilmediği;
- 10. Aile Eğitimi Hizmetleri:** (MEB Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği, Madde: 36)
- 10.1. Aile eğitimini, tüm eğitim kademelerinde bireyin eğitimine katkı sağlamak amacıyla aileye verilecek her türlü rehberlik ve danışmanlık hizmetlerini içeren bir bütünlük içerisinde hazırlanıp hazırlanmadığı;
 - 10.2. Aile eğitim programları; aile eğitiminde esas olacak genel ilke ve amaçlar

doğrultusunda bireyin yetersizliği, gelişim özellikleri, eğitim ihtiyaçları ve ailenin ihtiyaçlarına uygun olarak ailenin katılımı ile hazırlanıp hazırlanmadığı;

- 10.3. Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu tarafından aile eğitimi hizmetlerinin planlanmasının ve koordinasyonunun yapıp yapılmadığı;
- 10.4. Aile eğitim programları hazırlanırken Rehberlik ve Araştırma Merkezleri, özel eğitim okul ve kurumları, kaynaştırma uygulamaları yapılan okulların katkılarının alınarak hazırlanıp hazırlanmadığı;
- 10.5. Aile eğitimi hizmetlerinin planlanması ve yürütülmesinin, bireyin ve ailenin ihtiyaçları doğrultusunda yürütülüp yürütülmediği;
- 10.6. Aile eğitim programlarının aile ile bireyin eğitim ihtiyaçları doğrultusunda her yıl yeniden geliştirilerek uygulanıp uygulanmadığı;

III. YÖNETİM ve BÜRO İŞLERİ

1. Resmi yazışmaların 02/12/2004 tarih ve 25658 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik” hükümleri ile MEB Müsteşarlığı’nın 2007/18 sayılı ‘Yaşayan Türkçemiz ve Yazışma Kuralları’ konulu genelge hükümlerine uyulup uyulmadığı;
2. MEB Özel, özel Eğitim Kursları Yönetmeliğine uygun olarak hazırlanmış ve Valilikçe onaylanmış kurum iç yönetmeliğinin bulunup bulunmadığı;
3. MEB Özel Eğitim Ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği 36. Maddesinde belirtilen defter ve dosyaların tutulup tutulmadığı; (Kayıtlardaki bütün bilgileri kapsaması şartıyla, anılan yönetmelikte belirtilen defter ve dosyaların ayrıca bilgisayarla da tutulmasının mümkün olduğu gözden uzak tutulmamalıdır.)
4. Kurucu veya kurucu temsilcisinin, kurumun eğitim ortamına hazırlanmasında, gerekli maddi olanaklarının sağlanmasında, yeterli personel görevlendirilmesinde, araç-gerecin temininde ve eğitim seviyesinin daha üst düzeye çıkarılmasında yeterli desteğinin olup olmadığı;
5. Herhangi bir nedenle boşalan yönetici, öğretmen ve personelin yerine süresi içerisinde yeni eleman atanması hususunda gerekli titizliği gösterip göstermediği;
6. Kurumlarca her özürü çocuk için Aylık Bireyselleştirilmiş Eğitim Çalışma ve Rehabilitasyon Planı ile her meslek elemanı için de Meslek Elemanı Aylık Çalışma Çizelgesinin düzenlenip düzenlenmediği; 26.06.2006 tarih ve 420/55270 sayılı yazı).
7. Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü’nün 24/03/2005 tarih ve 2005/7 sayılı “Standart Dosya Planı” genelgesine uygun olup olmadığı; (Evrakın dosyalanmasında, gerekli düzenlemeler yapıncaya kadar Desimal Dosya Sistemi kullanılabilir.)
8. Geçmiş yıllara ait evrakın, MEB Arşiv Hizmetleri Yönergesi’ne göre yıllara ve dosya numaralarına göre tasnif edilerek arşivlenip arşivlenmediği;
9. Milli Eğitim Bakanlığına Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği’nin 5,6,8.maddeleri gereğince açılacak bir kuruluş dosyasında kurum açma iznine esas olan belgelerin birer

- örneği ve yerleşim planı değişikliği, kurum devri, nakil, program ilavesi vb. değişikliklere ilişkin onaylar ve yazışma belgelerinin saklanıp saklanmadığının;
10. Kursu ait İlanlar ve reklâmlar dosyasının bulunup bulunmadığı, ilan ve reklamların 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun: 1. Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 27. Maddesindeki hususlara uygun olup olmadığı;
 11. Tebliğler Dergisinin kurumda görevli yönetici ve eğitim personeli tarafından takip edilip edilmediği;
 12. Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 26.maddesi ve Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünün 15/01/1988 tarih ve 125 sayılı uygun olarak (T.C rumuzlu resmi mühür kullanılamaz) kurum mührünün bulundurulup bulundurulmadığı;
 13. Kurumda bulundurulan demirbaşların bölümlere göre listelerinin çıkarılarak bölümlere asılıp asılmadığı; demirbaş eşya defterini tutulup tutulmadığı; (Defter, dosya ve kayıtların istenen bilgileri içermesi koşuluyla ayrıca bilgisayarla da tutulması mümkündür.)
 14. Kurumda öğrenim gören öğrenci sayısının yüzde üçünden az olmamak üzere ücretsiz öğrenciye eğitim verilip verilmediği; (*Özel Öğretim Kurumlarında Ücretsiz Okuyacak Öğrenciler Hakkında Yönetmelik, Md: 7, 8, 9*).
 15. İdari kadroda görev yapan kişilerin, bu kadroya atanabilme yeterliliğine sahip olup olmadıkları;
 16. Kurumda görevli eğitim personeli ve eğitim alan özürü bireylere ait bilgilerin İLSİS Özel Eğitim Kurumları Modülüne girilip girilmediği ve güncellenip güncellenmediği;
 17. Merkez müdürlüğünce, özürü bireylerin bireysel veya grup ders eğitimlerinin gün ve saatlerinin yer aldığı aylık çalışma takvimi hazırlanarak bir sonraki ayın eğitimine başlamadan önce, doğrudan bağlı buldukları il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne teslim edilip edilmediği; bireysel veya grup eğitimlerinin, aylık çalışma takviminde belirlenen gün ve saatlerde verilip verilmediği;
 18. İş takviminde herhangi bir nedenle değişiklik yapılması durumunda, değişikliğin yapıldığı tarihten sonraki aylık süre için yeniden düzenlenen iş takvimi, iki gün içinde il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne teslim edilip edilmediği;
(Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği 29. Maddesi)
 19. Brifing dosyasının hazırlanıp hazırlanmadığı;
 20. Personel arasında görev/iş bölümünün yapılarak ilgililere tebliğ edilip edilmediği;
 21. Kurum nöbet işlerinin düzenlenip düzenlenmediği;
 22. Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uygulanacak Usul ve Esasları İlişkin Yönetmelik hükümlerine uyulup uyulmadığı (Yönetmelik:31.07.2009 gün ve 27305 sayılı Resmi Gazete)

ÖĞRENCİ/KURSIYER İŞLERİ

1. Öğrenci/Kursiyer Kayıtları

- 1.1. Öğrenci kayıtlarının MEB Özel Eğitim Ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği 24, 25, 26. Maddesindeki esaslara göre yapılıp yapılmadığı; Destek eğitimi programı için kuruma verilen program kontenjanına göre özürlü birey kaydını yapılıp yapılmadığı;
- 1.2. Kurumda yapılan özürlü birey kayıtlarında özel eğitim değerlendirme kurulu raporunu onay tarihine göre geçerlilik süresine uyulup uyulmadığı;
- 1.3. Öğrenci yoklama defterlerinin düzenli tutulup tutulmadığı;
- 1.4. Devamsız öğrencilerin takip edilme, devamsızlıkların resmi belge ile kayıt altına alınması ve telafi eğitim programlarının velinin yazılı başvurusu alınarak eksik kalan eğitimlerini giderme durumu (MEB Özel Eğitim Ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği 32. Maddesi);
- 1.5. Öğrenci tanılama ve değerlendirme raporlarının saklanması ve bu raporlara göre işlem yapılıp yapılmadığı;
- 1.9. Özürlü bireye verilen bireysel ve/veya grup eğitimi süresinin, özel eğitim değerlendirme kurulunca özürlü bireye önerilen destek eğitim programlarında yer alan modül/modüller için belirlenen toplam ders saati sayısını geçip geçmediği;

2. Dönem ve Grupların Oluşturulması

- 2.1. Özel eğitim gerektiren bireyler için gruplar oluşturulurken bireylerin; özür türü ve derecesi, yaşı, eğitim performansı ile öncelikli eğitim ihtiyacı (MEB Özel Eğitim Ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği 28/1.);
- 2.2. Gruplardaki birey sayılarının, MEB Özel Eğitim Ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği 28/2. Maddesinde belirtilen sayılarla uyumlu olup olmadığı;
- 2.3. Verilen bireysel eğitim sonunda düzenlenen gelişim izleme cetvellerinin düzenli olarak öğrenci dosyasında bulundurulması;
- 2.4. Öğrenci gelişiminin ölçülmesinde kullanılan ölçme araçlarının geçerliliği, güvenilirliği ve kullanılmaya elverişli olup olmadığı;
- 2.5. Öğrenci taşımada kullanılan servis araçlarının MEB Okul Servis Araçları Yönetmeliğini uygun olup olmadığı;
- 2.6. Servis araçlarında görevli personel bulundurulup bulundurulmadığı;
- 2.7. Başka kurumda kayıtlı olduğu halde, denetim görülen kurumda eğitim verilen öğrenci olup olmadığı;

V. PERSONEL İŞLERİ

1. Atama/Görevlendirme İşlemleri

- 1.1. 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 8.maddesi gereğince kurumun öğretime başladığı tarihten itibaren mevcut ders saati sayısının, kuruluş sırasında üçte birinin, kuruluşundan üç yıl sonra da en az üçte ikisinin asıl görevi bu kurumlarda olan öğretmen, uzman öğretici veya usta öğreticiler tarafından okutulup okutulmadığı;
- 1.2. 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 9.maddesi ve Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 45.maddesi gereğince kurumlarda çalışan yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticiler ile kurucu veya kurucu temsilcisi arasında yapılacak iş sözleşmelerinin mevzuata uygun olup olmadığı;
- 1.3. Sözleşmelere uygun sigorta işlemlerinin zamanında yerine getirilip getirilmediği;
- 1.4. Sigortasız personel bulunup bulunmadığı;
- 1.5. Personelin maaş ve diğer mali haklarının zamanında ödenip ödenmediği;
- 1.6. Personel kimlik kartlarının düzenlenerek ilgili personel tarafından kullanılıp kullanılmadığı;
- 1.7. Herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna bağlı olmadan çalıştırılan personelin sigorta ve vergi kesintilerinin yapıp yapılmadığı;emekli personelden 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun Madde:3-63 gereğince 'Sosyal Güvenlik Destek Priminin' kesilip kesilmediği;
- 1.8. Yabancı uyruklu öğretmen/personel çalıştırılması durumunda Milli Eğitim Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında izin alınıp alınmadığı;
- 1.9. Usta öğreticilere öğretmen gibi müstakil ders/seans verilir verilmediği;(müstakil ders görevi verilmeyecektir)
- 1.10. Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nin 20. Maddesi uyarınca, İş Kanununa tabi personele verilen izinlerde 'Yıllık Ücretli İzin Kaydı'nın tutulup tutulmadığı;

2. Seans/ders okutma

- 2.1 Kurumda öğretmen olarak atanacakların atanacakları alanlarla ilgili olarak, "MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 119-133 Sayılı kararlarına ve MEB Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin: 30.maddesindeki belirtilen şartlara uygun olup olmadığı;
- 2.2 Öğretmen ve diğer personelin göreve başlama, görevden ayrılma ve izin onaylarının zamanında alınması ve ilgili makamlara bildirilip bildirilmediği; "**personel özlük dosyasının tutulup tutulmadığı**"

- 2.3 Psikolog veya Rehber öğretmenlerin MEB Özel Eğitim Ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği 16. Maddesinde belirtilen görevleri yapıp yapmadığı;
- 2.4 Eğitim personelinin bir haftada girebileceği azami ders saati sayısına uyulup uyulmadığı;

3. Adaylık ve disiplin işlemleri

- 3.1. Personel kimlik kartlarının düzenlenmesi;
- 3.2. Aday personelin adaylık işlemlerinin yerine getirilme durumu (MEB Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği 37. Maddesi, Özel Öğretim Kurumlarında Görevlendirilen Eğitim Personelinin Adaylık İşlemleri ile Sicil ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönerge (KASIM 2009 tarihli ve 2626 sayılı Tebliğler Dergisi);
- 3.3. MEB Sağlık İşleri Daire Başkanlığının 05/06/2000 tarih ve 2514 sayılı genelgesi uyarınca Yemekhane, mutfak, kantin gibi yerlerde çalışan personelin periyodik sağlık muayenelerinin süresi içerisinde yapılıp yapılmadığı;

4. Kurum personelinin hizmetiçi eğitim ihtiyaçlarının karşılanıp karşılanmadığı

5. Personel görevlendirmelerinde Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 30–41. Maddelerindeki esaslara uyulup uyulmadığı;

- 5.1. Eğitim personeline, valilikten/kaymakamlıktan geçici olur veya çalışma izni alınmadan kurumlarda ders saati ücretli olarak görev verilip verilmediği;
- 5.2. Eğitim öğretim hizmetleri sınıfı dışındaki diğer devlet memurları ile eğitim sektörü dışındaki özel sektörde görev yapanlara verilen ders saati sayısının haftada (10) seansı geçip geçmediği;
- 5.3. Kursta görevlendirilecek personelin MEB *Özel Eğitim Ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliğinin 6. Maddesinde belirtilen hususlara uygun olup olmadığı*;

VI. HESAP VE AYNİYAT İŞLERİ

1. Özel Eğitim Giderlerinin Karşılanması: Özürlü Bireylere Uygulanacak Destek Eğitim Programları Ve Eğitim Giderlerinin Karşılanmasına Dair Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yerine getirilip getirilmediği;
2. Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 08.09.2008 tarih ve 57077 sayılı yazıları gereği, 25.08.2008 tarih ve 162 sayılı Talim ve Terbiye Kurulu Kararı ile kabul edilen “Özel Öğretim Kurumları Dil ve Konuşma Güçlüğü için Bireysel ve Gurup Eğitim Kurs Programı” uygulamaya konulmuştur. Bu programı uygulamak isteyen rehabilitasyon merkezleri, bu eğitim uygulamalarını yapacak eğitim personeli olarak belirtilen personele ilişkin çalışma izin teklifleri ile birlikte program ilavesi yaptırıp yaptırmadıkları; Bu programı uygulamak isteyen kurumların en az bir bireysel ve bir gurup eğitim odası düzenleyip düzenlemedikleri;
3. Özel eğitim değerlendirme kurulu raporuna uygun öğretim programının, meslek

elemanı tarafından grup ve/veya bireysel eğitimin verildiğini ve özürünün velisi tarafından onaylandığını belirten ve özürünün kimlik bilgilerinin yer aldığı Aylık Bireyselleştirilmiş Eğitim Çalışma ve Rehabilitasyon Planı ve Meslek Elemanı Aylık Çalışma Çizelgesinin düzenlenip düzenlenmediği;

4. Faturaların, kurumda verilen grup ve/veya bireysel eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinin hangi özür veya özürler için verildiğinin belirtilerek her özürlü birey için ayrı ayrı düzenlenip düzenlenmediği;
5. Ücretsiz okuyacak öğrencilerin fatura döküm listesinde gösterilip gösterilmediği;
6. Kurumca özürlü bireylere verilen bireysel ve grup eğitimi ders saati sayılarının özürlü birey modülüne girilen sayılara ve düzenlenen faturalara uygun olup olmadığı;
7. Kurumca özürlü bireylere verilen bireysel ve grup eğitimi ders saati sayılarının özürlü birey modülüne bir sonraki ayın ilk (5) iş gününün de girilerek onaylanıp onaylanmadığı;
8. Kurumdan hizmet almadığı halde adına destek ücreti alınan birey olup olmadığı;
9. Kurumda bireyin özürüne yönelik hizmet verecek personel olmadığı halde destek ücreti alınıp alınmadığı;
10. Personelin aylık ve diğer özlük haklarıyla ilgili bordro düzenlenip düzenlenmediği ve hak edişlerin personele zammında ödenip ödenmediği;
11. İlçe milli eğitim müdürlüğü ile ödemelere ilişkin protokol yapılıp yapılmadığı;

VII. DİĞER HUSUSLAR

Özel, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin denetimleri sırasında yukarıda belirtilen madde başlıklarına ilave olarak aşağıdaki hususların da değerlendirilmesi gerekmektedir.

1. RAM tarafından hazırlanan eğitim planındaki kazanımların birey için öncelikli ve bir yıl içerisinde gerçekleştirilebilecek düzeyde olup olmadığı; eğer öncelikli değilse ve bir yıl içerisinde gerçekleştirme olanağı bulunmuyor ise yasal süre içerisinde BEP geliştirme birimi tarafından eğitim planına itiraz edilip edilmediği ve itiraz sonucunu değerlendirilip değerlendirilmediği;
2. Bireyin eğitim planı doğrultusunda bağlı olduğu RAM, varsa devam ettiği okul, kurum ve diğer ilgili kuruluşlarla işbirliği yapılıp yapılmadığı ve yazılı dokümanlarının tutulup tutulmadığı;
3. **Kılık Kıyafet İşleri:** Personelin kıyafetlerinin, Millî Eğitim Bakanlığı ile Diğer Bakanlıklara Bağlı Okullardaki Görevlilerle Öğrencilerin Kılık Kıyafetlerine İlişkin Yönetmelik'in 58.maddesine uygun olup olmadığı; "Bununla birlikte, MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 02/03/2007 tarih ve 2007/20 sayılı genelgesi uyarınca; eğitim programları ile özel eğitim ilke, yöntem ve tekniklerine göre zihinsel yetersizlik, otistik ve sağlık kuruluşlarında yatarak tedavi gören çocukların devam ettiği eğitim kurumlarında görev yapan özel eğitim öğretmenleri ve etkinliğe katılan diğer eğitim personeli, tören ve toplantılar ile makama

girme dışında, öğrencilerle bir arada oldukları bireysel ve grup eğitimi etkinliklerinde daha rahat hareket edebilmeleri için gerektiğinde beden eğitim öğretmenleri gibi eşofman giyebilecektir” yazısı da dikkate alınmalıdır.

4. Kurumda yapılan çalışmaların/ verilen hizmetin Toplam Kalite Yönetimi esaslarına uygun olup olmadığı;
5. Personelin çalışma sürelerinin 22/5/2005 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri ve MEB Özel Eğitim Ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliğinde belirtilen sürelerle uygun olup olmadığı;
6. Belirli gün ve haftaları kutlama etkinlikleri ile İstiklal Marşı'nın Kabul Edilişi ve Mehmet Akif ERSOY'U Anma Günü törenlerinin yapılıp yapılmadığı; (07.03.2008 tarih ve 26809 sayılı Resmi Gazetede)-(2008/12 Nolu Genelge).

VIII. YÖNETİCİ, ÖĞRETMEN, PERSONEL DENETİMİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Kurum Müdürü, varsa Müdür Yardımcısı, Rehber Öğretmen, alan öğretmenleri, usta öğreticiler, meslek elemanı mensupları ile gerek görüldüğünde diğer personelin çalışmaları bu bölümde değerlendirilir.

Haklarında denetim raporu düzenlenen – düzenlenmeyen yönetici, öğretmen ve personelin isimleri ve varsa gerekçeleriyle birlikte öneriler ile ödüllendirme teklifi getirilenler ile soru açılan personelin durumları da bu bölümde açıklanacaktır. Personelin değerlendirilmesinde bu konuda hazırlanan ve ekte sunulan formatlar kullanılacaktır. Öğretmen denetimi sonucunda taltif ve tecziyesi gerekenler hakkında “Öğretmen Denetim Rehberi”nde belirtilen usul ve esaslar uyarınca işlemler yürütülecektir.

IX. GENEL DEĞERLENDİRME

1. Bir önceki genel denetimde belirlenen eksikliklerin giderilme durumu, giderilmeyen hususların giderilmeme nedenleri açıklanacaktır.
2. Denetim sürecinde ve denetim sonu değerlendirme toplantılarında dile getirilen ve rapora yansıtılması uygun bulunan hususlara yer verilecektir.
3. Kurumun, kuruluş amacına ulaşmadaki durumu, derece belirtilmeksizin yorumlanacaktır.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Rehberlik ve Denetim Başkanlığı

..... ÖZEL, ÖZEL EĞİTİM VE REHABİLİTASYON MERKEZİ
(DENETİM RAPORU)

Rehberlik ve Denetim Başkanlığı

Kurum Kodu :
Adresi :
e-mail :
Telefon-Faks No :
Bir önceki denetim tarihi :
Kurucu / Kurucu temsilcisi :
Kurum açma izin yazısının tarih ve sayısı :
Personel sayısı : Zorunlu Diğer Toplam
(Zorunlu + Diğer = Toplam)
Öğrenci sayısı :
Ücretsiz okuyan öğrenci sayısı :

Kurumda Uygulanan Programlar / Öğretime Başlama İzin ve Sayısı	Program Türü	Tarih ve Sayısı
	Öğretilebilir	
Eğitilebilir		
Otistik		
Bedensel		
İşitme		
Görme		

RAPORUN GİDECEĞİ BİRİM :
RAPORTÖR :
yazılacaktır)

: (Rehberlik ve Denetim Başkanlığında kalacak örneğe

ÖZEL

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Rehberlik ve Denetim Başkanlığı**

Sayı :
Konu : Yönetici Denetim Raporu

.././200.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA

İlgi : Rehberlik ve Denetim Başkanlığının .././200.tarih ve ... sayılı turne emirleri.

DENETLENEN OKUL/KURUM YÖNETİCİSİNİN	
1. Adı ve Soyadı	:
2. T.C.Kimlik No	:
3. Okul/Kurumun Adı (İl-İlçe)	:
4. Mezun Olduğu Okul ve Alanı	:
5. Bu Kurumdaki/ Okuldaki Yöneticilik Kıdemi	:
6. Denetim Tarihi	:
7. Çalışma İzin Onayının Tarih ve Sayısı	:
DEĞERLENDİRME KONULARI	
Millî Eğitim Temel Kanunu'ndaki amaç ve ilkeler ile 5378 sayılı Kanun'un amaçları doğrultusunda	ALDIĞI PUAN
1. Mevzuat ve çalışma yöntemleri bilgisi ile bunları çalışmalarına yansıtmadaki başarı	
2. Bölümündeki görevlileri denetleme, değerlendirme ve onlara rehberlik etme başarısı	
3. Görev alanı ile ilgili değişme ve gelişmeleri takip etme, birikimlerini çalışmalarına aktarabilme başarısı	
4. Personelin özel eğitim konusunda bilgi ve deneyimlerini artırmak amacıyla düzenlenen eğitim faaliyetlerine katılımını sağlaması,	
5. Kurumda BEP geliştirme birimi oluşturması ve çalışmalarının koordine edilmesi;	
6. Kurumda faaliyet gösteren birim, kurul, komisyonlar ile rehberlik ve psikolojik danışma servisi arasında eş güdümü sağlaması,	
7. Kurumdaki hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülmesi için; özel eğitim hizmetleri kurulu, özel eğitim değerlendirme kurulu, aile, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve hastaneler arasında iş birliği sağlaması,	
8. Aile eğitim programlarının hazırlanması ve uygulanmasına yönelik planlama yapması,	
9. Öğrencilerin sosyal bütünleşmelerini sağlamak amacıyla okul ve kurumda sosyal, kültürel faaliyetler düzenlemesi ve diğer okul ve kurumlarda düzenlenen faaliyetlere bireylerin katılımının sağlanması, hususları dikkate alınır.	
10. Kurumda öğrencilerin yetersizlik türü ve ihtiyaçlarına uygun eğitim ortamı düzenlemelerini yapması ve koruyucu tedbirleri alması,	
GENEL BAŞARI PUANI	
DERECESİ	

SONUÇ VE KANAAT :

..... çalışmalarında (ÇOKİYİ) derecede başarılı bulunmuştur. Arz ederiz.

DERECE ARALIĞI : Yetersiz (0-59)- Orta (60-75)- İyi (76-89)- Çokiyi (90-100)

ÖZEL

ÖZEL

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Rehberlik ve Denetim Başkanlığı**

Sayı :
Konu : Psikolojik Danışman Denetim Raporu

.././200.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA
İlgi : Rehberlik ve Denetim Başkanlığının .././200.tarih ve ... sayılı turne emirleri.

DENETLENEN PSİKOLOJİK DANIŞMANIN	
1. Adı ve Soyadı	:
2. Okulun/Kurumun adı (İl-İlçe)	:
3. T.C.Kimlik No	:
4. Kurumda Göreve Başlama Tarihi	:
5. Mezuniyeti ve Branşı	:
6. Denetim tarihi	:
7. Çalışma İzin Onayının Tarih ve Sayısı (Özel Okulda)	:
DEĞERLENDİRME KONULARI	
Millî Eğitim Temel Kanunu'ndaki amaç ve ilkeler ile 5378 sayılı Kanun'un amaçları doğrultusunda	ALDIĞI PUAN
1. Bireylerin/Öğrencilerin davranış, duygu, düşünce ve tutumlarına karşı duyarlılık göstererek gizliliğe önem vermesi	
2. Alanına ilişkin yenilik ve değişimleri izleyerek kendini geliştirmesi	
3. Aile eğitimi etkinliklerine ilişkin planlama, hazırlık ve organizasyonu sağlaması	
4. Bireylerin/Öğrencilerin sorunlarını çözümlenmede aile, öğretmenler ve okul yönetimi ile işbirliği yapması	
5. BEP hazırlanmasına ilişkin planlama, hazırlık ve organizasyonu sağlaması	
6. Bireylerin/Öğrencilerin uyum sorunlarını çözebilmelerini sağlamak amacı ile psikolojik danışmanlık yapması	
7. Özel Psikolojik yardıma gereksinimi olan bireyleri gerektiğinde ilgili sağlık kurumlarına yönlendirmesi	
8. Bireylerin/ Öğrencilerin zararlı alışkanlıklardan korunması ve çevreye duyarlı olmalarını sağlamaya yönelik rehberlik etkinlikleri düzenlemesi	
9. Eğitim, öğretim ve rehabilitasyon çalışmalarından elde edilen sonuçları analiz ederek, bireylerin gelişim seviyelerine uygun yeni programlar belirlemesi	
10. Türkçe'yi düzgün kullanması, kılık kıyafetine özen göstermesi ve çevresine örnek olması	
GENEL BAŞARI PUANI	
DERECESİ	

SONUÇ VE KANAAT :

..... çalışmalarında (ÇOKİYİ) derecede başarılı bulunmuştur. Arz ederiz.

DERECE ARALIĞI : Yetersiz (0-59)- Orta (60-75)- İyi (76-89)- Çokiyi (90-100)

ÖZEL

ÖZEL

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Rehberlik ve Denetim Başkanlığı**

Sayı :
Konu : Öğretmen Denetim Raporu

.././200.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA

İlgi : Rehberlik ve Denetim Başkanlığının .././200.tarih ve ... sayılı turne emirleri.

DENETLENEN ÖĞRETMENİN	
1. Adı ve Soyadı	:
2. T.C. Kimlik No	:
3. Okulun/Kurumun adı (il-ilçe)	:
4. Mesleki Kıdemi	:
5. Mezun Olduğu Okul ve Alanı	:
6. Varsa Yöneticilik Görevi	:
7. Haftalık Ders Saati Toplamı	:
8. Varsa Mezuniyet Sonrası Eğitimi	:
9. Varsa Yayınlanmış Eseri ve Adı	:
10. Çalışma İzni Onayının Tarihi ve Sayısı	:
DEĞERLENDİRME KONULARI	
Millî Eğitim Temel Kanunu'ndaki amaç ve ilkeler ile 5378 sayılı Kanun'un amaçları doğrultusunda	ALDIĞI PUAN
1. BEP geliştirme birimiyle iş birliği yaparak BEP hazırlaması	
2. Bireyselleştirilmiş Eğitim Planını uygulaması ve bu planda yer alan amaçların gerçekleştirilmesini sağlaması	
3. Öğrencinin/Bireyin kuruma gelmeden önceki eğitim durumu ve ailesi hakkında bilgi toplamış olması	
4. Öğrencinin/Bireyin eğitim ihtiyacına uygun eğitim araçlarının kullanılması	
5. Öğrencinin/Bireyin yetersizliği ve ihtiyaçlarına uygun öğretim yöntem ve tekniklerini kullanması	
6. Eğitimin etkililiğini artırmak ve sürekliliğini sağlamak amacıyla aile eğitimi programlarına katılması ve aile ile iş birliği içinde çalışması	
7. Öğrencinin/Bireyin yetersizlik türü ve eğitim ihtiyaçlarına uygun ölçme değerlendirme araçları ile eğitim materyallerini kullanması, gerektiğinde bu araç ve materyalleri hazırlaması	
8. Eğitim ortamında etkileşimi kolaylaştıracak ve dersin/seansın etkililiğini sağlayacak biçimde düzenlemeler yapması	
9. Öğrencinin/Bireyin sosyal bütünleşmesini sağlayamaya yönelik tedbirler alması	
10. Ders/seans planlarını BEP'te yer alan amaçları gerçekleştirecek şekilde hazırlaması, hususları dikkate alınır	
GENEL BAŞARI PUANI	
DERECESİ	

SONUÇ VE KANAAT :

..... çalışmalarında (ÇOKİYİ) derecede başarılı bulunmuştur. Arz ederiz.

DERECE ARALIĞI : Yetersiz (0-59)- Orta (60-75)- İyi (76-89)- Çokiyi (90-100)

ÖZEL

ÖZEL

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Rehberlik ve Denetim Başkanlığı**

Sayı :
Konu : Memur/Destek Pers.Denetim Raporu Denetim Raporu

.././200.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA
İlgi : Rehberlik ve Denetim Başkanlığının .././200.tarih ve ... sayılı turne emirleri.

DENETLENEN MEMUR/DESTEK PERSONELİNİN	
1. Adı ve Soyadı	:
2. T.C.Kimlik No	:
3. Okul/Kurumun adı (il-İlçe)	:
4. Bu Okuldaki Göreve Başlama Tarihi	:
5. Mezun Olduğu Okul ve Alanı	:
6. Denetim Tarihi	:
DEĞERLENDİRME KONULARI	
Milli Eğitim Temel Kanunu'ndaki amaç ve ilkeler ile 5378 sayılı Kanun'un amaçları doğrultusunda	ALDIĞI PUAN
1. Görev alanı ile ilgili bilgisi	
2. Resmi yazışma kurallarını bilmesi	
3. Evrak ve dosyalama işlemlerini düzenli olarak yürütmesi	
4. Astlarının/diğer çalışma arkadaşlarının görevlerini yürütmelerine yardımcı olması	
5. Araç-gereç ve diğer kaynakları verimli kullanması	
6. Zamanı verimli ve etkili kullanması	
7. Kurumdaki iş/işlemlerin etkin yürütülmesinde amirinin vereceği diğer işleri yapması	
8. Kurumda çalışan ve hizmetten yararlananlarla olumlu iletişim kurabilir, ekip çalışmasına yatkın olması	
9. Yeniliklere açık ve kendini geliştirme çabası içinde olması	
10. Türkçeyi açık ve anlaşılır biçimde kullanması	
GENEL BAŞARI PUANI	
DERECESİ	

SONUÇ VE KANAAT :

..... çalışmalarında (ÇOKİYİ) derecede başarılı bulunmuştur. Arz ederiz.

DERECE ARALIĞI : Yetersiz (0-59)- Orta (60-75)- İyi (76-89)- Çokiyi (90-100)

ÖZEL

T.C.
.....İLİ
.....İLÇESİ
ÖZEL.....KURSU
GELİŞİMSEL VE EĞİTSEL DEĞERLENDİRME RAPORU
Belge No :
Belge Tarihi :/...../.....

BİREYİN					
Adı ve Soyadı					
Baba Adı					
Ana Adı					
Doğum Yeri ve Yılı					
Kayıt No		Dönemi-Grubu			
ÖZEL ÖĞRETİM KURUMUNUN					
Öğretime Başlama İzninin	Tarihi		Sayısı		
DEVAM ETTİĞİ PROGRAMIN					
Adı					
GELİŞİMSEL VE EĞİTSEL DÜZEYİ		1-Bilişsel gelişim 2-Dil ve konuşma gelişimi 3-Motor gelişimi 4-Sosyal ve duygusal gelişim 5-Öz-bakım			
Programa Başlama Tarihi					
Programın Bitiş Tarihi					
Saat Olarak Süresi	Bireysel		Grup		Toplam

Yukarıda durumu belirtilen yapılan gelişimsel ve eğitsel değerlendirme sonucunda, programa devam etmesi / devam etmemesi uygun görülmüştür.
Ölçme ve Değerlendirme Ekibi

.....

KURS MÜDÜRÜ

ÖZEL EĞİTİM REHABİLİTASYON MERKEZLERİNİN TEFTİŞİNDE YARARLANILACAK MEVZUAT

A- KANUN, KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME VE TÜZÜKLER

1. Anayasa.
2. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu.
3. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu (24.06.1973 gün ve 14574 sayılı RG)
4. 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (12.5.1992 gün ve 21226 sayılı RG)
5. 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu.
6. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu.
7. 4857 sayılı İş Kanunu (10.06.2003 gün ve 25134 sayılı RG)
8. 3308 Mesleki Eğitim Kanunu (19.06.1986 gün ve 19139 sayılı RG)
9. 1702 sayılı İlk ve Orta Tedrisat Muallimlerinin Terfi ve Tecziyeleri Hakkında Kanun.
10. 4357 sayılı İlkokul Öğretmenlerinin Terfi, Taltif ve Cezalandırılmalarına Dair Kanun
11. 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu (14 Şubat 2007 tarih ve 26434 sayılı RG).
12. 573 Sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (06/06/1997 tarih ve 23011 sayılı Mükerrer RG).
13. Özürlüler İdaresi Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (25.03.1997 gün ve 571 sayı)
14. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu (29, 30, 31 Temmuz, 1 Ağustos 1961 tarih ve 11766-11779 sayılı RG).
15. 4857 sayılı İş Kanunu (10 Haziran 2003 tarih ve 25134 sayılı RG).
16. Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun (06/03/2003 tarih ve 25040 sayılı RG).
17. 4207 Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun (26 Kasım 1996 tarih ve 22829 sayılı RG).
18. Türk Bayrağı Kanunu (24 Eylül 1983 tarih ve 18171 sayılı RG).
19. Türk Bayrağı Tüzüğü (17/03/1985 tarih ve 18697 Sayılı RG).
20. 5378 sayılı Özürlüler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (01.07.2005 tarih ve 5378 sayılı RG).
21. 5793 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (06.08.2008 tarih ve 26959 sayılı RG).

B- YÖNETMELİK VE YÖNERGELER

1. Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği (08.03.2008 tarih ve 26810 sayılı RG).
2. Kamu İdarelerinin Denetim Elemanlarınca Yapılacak Tespitler Hakkında Yönetmelik (27.09.2008 tarih ve 27010 sayılı Resmi Gazetede).
3. Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği 6 Ocak 2011 tarih ve 27807 sayılı RG).
4. MEB Özel Kurslar Yönetmeliği (22/07/2005 tarih ve 25883 sayılı RG). (06/02/2010 tarih ve 27485 sayılı RG).
5. Özel Öğretim Kurumlarına Ait Standartlar Yönergesi (MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 17/02/2011 tarih ve 1243 sayılı yazısı eki).
6. Millî Eğitim Bakanlığı ile Diğer Bakanlıklara Bağlı Okullardaki Görevlilerle Öğrencilerin Kılık Kıyafetlerine İlişkin Yönetmelik (7 Aralık 1981 tarih ve 17537 sayılı RG).
7. Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tespit ve Tahsil Yönetmeliği (4 Haziran 1988 tarih ve 19832 sayılı RG).
8. Özel Öğretim Kurumlarında Ücretsiz Okuyacak Öğrenciler Hakkında Yönetmelik (09.02.2009 gün ve 27138 Sayılı RG).
9. Milli Eğitim Bakanlığı Kurum Tanıtım Yönetmeliği (Eylül 2006 tarih ve 2528 sayılı TD).
10. Milli Eğitim Bakanlığı Kurum Tanıtım Kılavuzu (Eylül 2006 tarih ve 2528 sayılı TD).
11. Umuma Açık Yerler ve İçkili Yerler ile Resmi veya Özel Öğretim Kurumları Arasındaki Uzaklıkların Belirlenmesine Dair Yönetmelik (03/04/2004 tarih ve 25422 sayılı RG Ekler ve Değişiklik 6.3.2009/27161 RG).
12. Binaların Yangından Koruması Hakkında Yönetmelik (19 Aralık 2007 tarih ve R.G. Sayı: 26735).
13. Milli Eğitim Bakanlığı Yangın Önleme Söndürme Yönergesi.
14. MEB Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği (29/05/1995 tarih ve 22297 sayılı RG).
15. Sosyal Sigortalar Kurumu Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği (12/05/2010 tarih ve 27579 sayılı RG).
16. Eskimiş, Solmuş, Yırtılmış ve Kullanılmayacak Duruma Gelmiş Bayrakların Yok Edilmesi Usul ve Esaslarını Gösterir Yönetmelik (08/06/2001 tarih ve 24426 sayılı RG).
17. Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik (02/12/2004 tarih ve 25658 sayılı RG).
18. Özel Öğretim Kurumlarında Görevlendirilen Eğitim Personelinin Adaylık İşlemleri ile Sicil ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönerge (KASIM 2009 tarihli ve 2626 sayılı Tebliğler Dergisi)
19. MEB Arşiv Hizmetleri Yönergesi (8 Mayıs 1995 tarih ve 2430 sayılı TD).

20. MEB Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği (31/05/2006 tarih ve 26184 sayılı RG).
21. MEB Tebliğler Dergisi Yayım Yönetmeliği (2389 sayılı TD).
22. MEB TTK'nın 119 Sayılı "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumlarına Öğretmen Olarak Atanacakların Atamalarına Esas Olan Alanlar İle Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Programları Ve Aylık Karşılığı Okutacakları Derslere İlişkin Esaslar (Ağustos 2004 tarih ve 2563 sayılı TD).
23. Milli Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği (17/04/2001 tarih ve 24376 Sayılı RG).
24. Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırılması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik (16/07/2006 tarih ve 26230 sayılı RG, Değişik ve ekler 14/07/2007 tarih ve 26582 RG).
25. MEB Bilim Sanat Merkezleri Yönergesi (Şubat 2007 tarih ve 2593 sayılı TD).
26. Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Gerektiren Bireyler İçin Evde Eğitim Hizmetleri Yönergesi (Ocak 2006 tarih ve 2580 sayılı TD).
27. Özürlü Bireylere Uygulanacak Destek Eğitim Programları Ve Eğitim Giderlerinin Karşılmasına Dair Yönetmelik (09.07.2009 gün ve 27283 sayılı RG)
28. C- GENELGELER
29. Daire ve Müesseseler İçin Sivil Savunma Kılavuzu.
30. MEB Tedbir ve Müeyyideler Dökümanı Genel Esaslar Talimatı.
31. Temizlik Rehberi (2092 sayılı TD).
32. MEB TTK Başkanlığının 20.03.1977 günlü ve 3953/6 sayılı Atatürk köşeleri konulu kararı.
33. MEB TTK Başkanlığının 01.11.1990 tarih /1990/44 sayılı Türk büyüklerine ait resimler konulu kararı.
34. MEB Yayınlar Dairesi Başkanlığının 23/11/1992 tarih ve 1992/54 sayılı Türk büyüklerine ait resimler konulu genelgesi.
35. MEB Savunma Sekreterliğinin 11.07.2000 tarih ve 2000/836 sayılı genelgesi.
36. MEB Sağlık İşleri Daire Başkanlığının 05/ 06/2000 tarih ve 2000/60 sayılı genelgesi (2514 Sayılı TD).
37. MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 14/03/2007 tarih ve 2007/22 sayılı genelgesi.
38. MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 17 /05/2007 tarih ve 54616 Sayılı yazısı.
39. MEB Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 27.10.2005 gün ve 4564 sayılı Özel Eğitim ve Rehberlik ile ilgili yazısı.
40. MEB Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 09.10.2009 gün ve 4448 sayılı Eğitsel Değerlendirme, Tanılama Özel Eğitim Uygulamaları ile ilgili yazısı.

41. MEB Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 15.09.2006 tarih ve 4206 sayılı Engelli Öğrencilerin Ücretsiz Taşınması ile ilgili yazı.
42. MEB Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 26.02.2010 gün ve 380-1031 sayılı Özel Eğitim Hizmetleri ile ilgili yazısı.
43. MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 02.07.2008 gün ve 54871 sayılı özel eğitim kurumlarıyla ilgili yazısı.
44. MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 08.09.2008 tarih ve 57077 sayılı yazıları.
45. MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 18.09.2008 tarih ve 57439 sayılı yazıları.
46. MEB Müsteşarlığı'nın 2007/18 sayılı 'Yaşayan Türkçemiz ve Yazışma Kuralları' konulu genelge.

KAYNAK KİTAPLAR

47. Özürlüler Kanunu ve İlgili Mevzuat, (Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı 2008)
48. Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü "Özel Eğitim Hizmetleri Tanıtım El Kitabı".